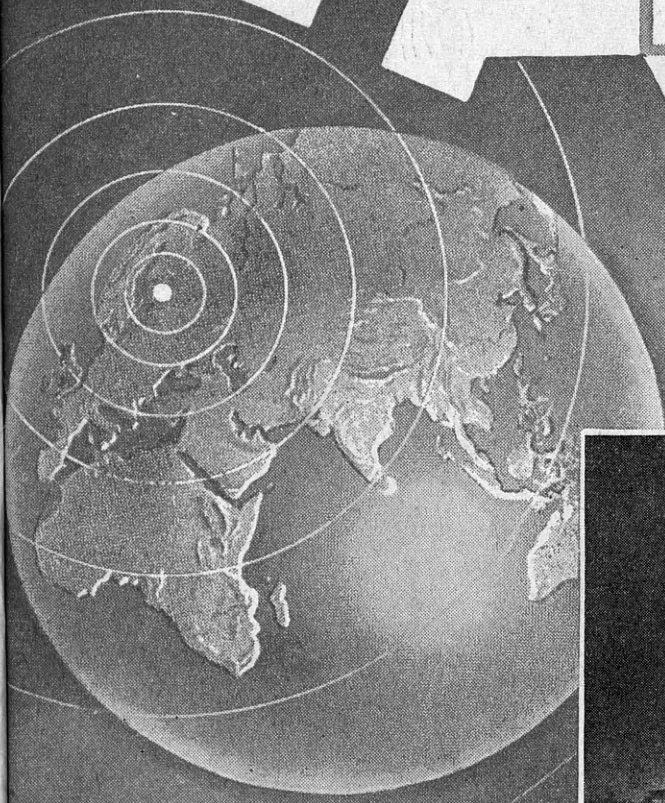
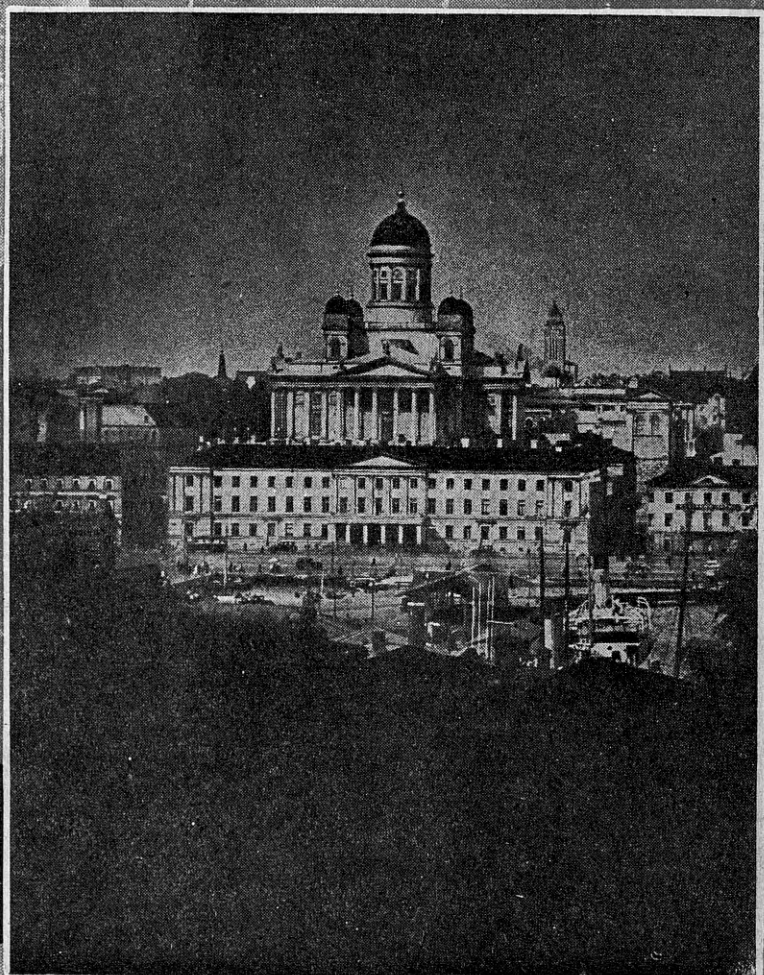

RADIO

Nr. 48 (342) z. XII 1937
VII AASTAKAİK • HIND 10 SENTI

Helsinki, Põhjala valge linn.
Estplaanil presidendi loss, selle taga Suurkirik, tagaplaanil
Kallio-kirik.

RAADIO - KOOPERATIV

TALLINN, S. KARJA 9 • TARTU, VÕIDU 11 • PÄRNU, KALEVI 40 • VILJANDI, LOSSI 31 • RAKVERE, TALLINNA 25.
MÜÜGIPUNKTID KÕIGIS KESKUSTES.

Soome pühitseb oma iseseisvuse XX aastapäeva.

NÄDALA SAATEKAVAST

Ülekanne Isamaaliidu kongressilt. — Suur Soome XX iseseisvusepäeva saatekava.

Selle nädala tähtsamad saated on pühapäeval, esmaspäeval ja reedel.

Pühapäeval algusega kell 9.55 teeb ringhääling enam kui kolmetunnilise ülekanne Isamaaliidu 3. üleriiklikult kongressilt, kus kõnelevad riigihoidja K. Päts ja teised riigijuhid ning Isamaaliidu esimees prof. J. Uluots. Riigihoidja kõnet korratakse sama päeva õhtul kell 18.55 heliülesvõttes, et seda oleks võimalik kuulata ka neil, kes päeval selles olid takistatud. — Pühapäevase saatekava muusikalises osas on kahtlemata kuulamisväärtsaksa kontsert, mida juhatab külalisena Königsbergi ringhäälingu muusikajuht dr. L. K. Mayer ja mille kavas on Mozarti, Wagneri (Siegfried-idüll) ja Zilcheri helitöid. Pühapäeval kõlavad ka juba esimesed jõululaulud. Kuuleme nimelt Joh. Jür-

genoni uusi jõululaule, mida kannab ette Tallinna tütarlaste kommersgümnaasiumi koor autori juhatusel. Enne seda loeb oma luuletusi kirjanik Erni Hiir.

Peaagu kogu esmaspäevane saatekava on pühendatud Soome suurele rahvuspühale, XX iseseisvusepäevale. Meie vahekord vennasrahvaga teisel pool lahte on viimasel ajal muutumas üha lähedasemaks ja sõbralikumaks — ka ametlikult, mille viimaseks tunnistuseks on eelmisel nädalal sõlmitud kultuurkonventsioon, — mis nüüd kajastub ka meie ringhäälingu saatekavas. Soome iseseisvusepäeva kohased saated täidavad kogu õhtuse kava. Need algavad kell 18.00 väikese sissejuhatava osaga, millesse on põimitud Sibeliuse kuulus „Finlandia“, — heliteos, mida Soomes Vene surveaegadel

kuulati püsti seistes ja tema ettekandmine seepärast võimude poolt lõpuks keeldi. Järgneb F. Moori suur raadio-reportaaž Helsingist „Mikrofonimatk Põhjala valges linnas“, milles kirjeldatakse Helsingi kõiki suuremaid tähelepanuväärsusi, ning Soome klaverikunstniku K. v. Schoultsi esinemine. Kell 20.05 kannab ringhääling „Estonia“ kontsertsaalist üle kontsertaktuse, mille kavas on välisminister dr. Fr. Akeli, Soome saadik P. J. Hyn-nise ja mag. A. O. Väisäse kõned ning muusikalisi ettekandeid soome ooperilauljanna A. Toinilt, prof. A. Lem-balt ja Tallinna Rahvaülikooli Seltsi segakoorilt. Järgneb alles eelmisel nädalal Soome ringhäälingus esietendusel olnud L. Haarla kuuldemäng Soome ajaloo „Märgutuled“ ning lõpuks sümfooniakontsert J. Sibeliuse heli-

töist, milles me kuuleme VII sümfoonia ja sümf. fantaasiat „Põhjala tütar“. — Need, kes Soome pidupäeva soovivad jälgida lähemalt, kuulavad muidugi ka Soome ringhäälingut, mille saatekavas hommikust peale on igasuguseid reportaaže, ülekandeid ja pidulikke saateid.

Selle nädala kolmandaks tähtsaks saateks on reedel sümfoonia-kontserdi ülekanne „Estonia“ kontsertsaalist, millel solistina on kaastegev viulistikunstnik dr. K. Brückner; juhatab prof. R. Kull. Kavas on Beethoveni (VIII sümfoonia), Sindingi ja A. Kappi (Süit eesti runoviisidest) helitöid.

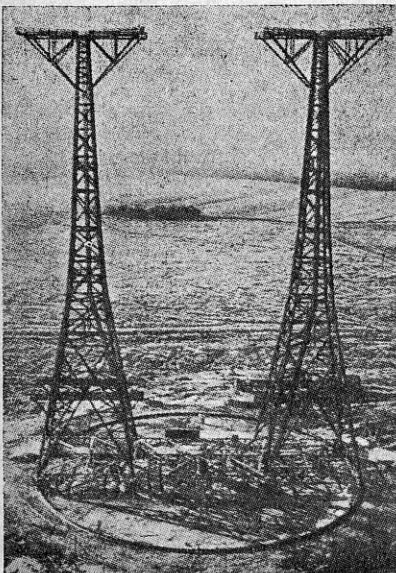
Saatekava ülejäänud osas kuuleme ringhäälingu orkestrilt teisipäeval Mendelssohni helitöid (süit „Suveöö-unelm“ j. t.), kolmapäeval idamaist muusikat (Weber, Saint-Saëns, Popy, Pierné, Tšerepnin) jne. Instrumentaal-kontsertide sarjas on sel nädalal (neljapäeval) kavas Mendelssohni viulikontsert op. 64.

Solistidelt kuuleme teisipäeval viiulisoolosid (R. Palm), kolmapäeval Marje Sinki soololaule (bariton A. Vallimäe) ja neljapäeval soololaule (sopran L. Kuuler). Samal päeval esineb Tallinna linnateenijate meeskoor A. Karindi juhatusel.

Laupäevase kireva kava teemaks on seekord „Viin, mu unistuste linn“ ning selles pakutakse Viini muusikat ja juttu Viini heliloojatest.

KEERLEVAD SUUNDANTENNID

Seni tuli lühilainevastuvõtjate juures iga suuna jaoks ehitada oma antenn. Nii oli vaja sama palju antenne, kui mitmes suunas taheti läkitada saateid; paremal juhul saadi üht antenni ümberlülitamisega kasutada kahes vastassuunas saatmiseks. Et mitte poleks vaja ehitada liig palju anten-

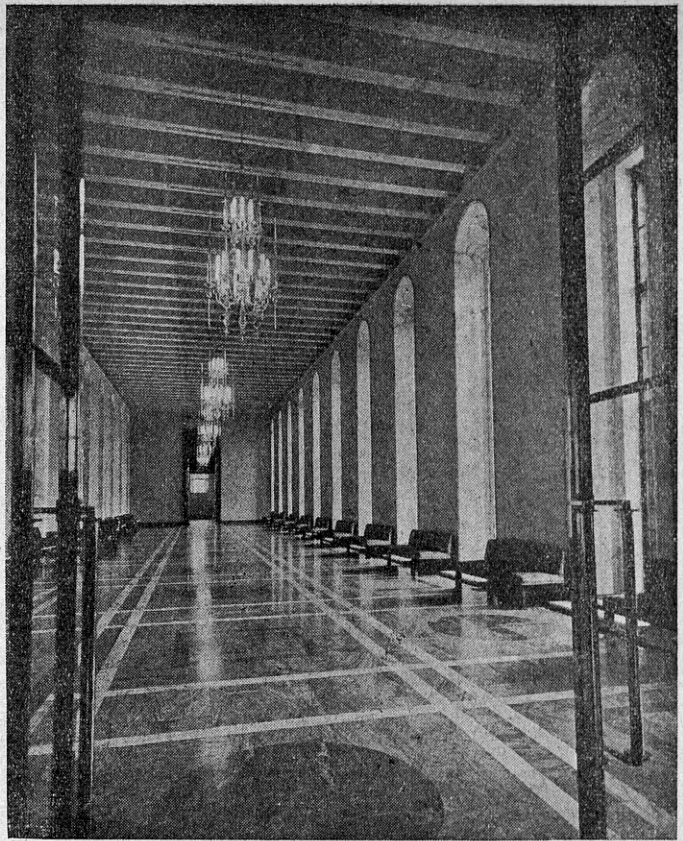
ne, mis juba nõuab väga palju kulu, valiti võimalikult laiad kiirgamisnurkad.

Nüüd on suundantennide probleemile PHOHI ja PCJ lühilainesaatjate juures Hollandis leitud väga huvitav lahendus. Nagu ligiolevalt pildilt näha, asetsevad mõlemad antennimastid ringikujulisel roobastikul, nõnda et neid võib pöörda igasse soovitud suunda. Seesuguse antenniseade paremuseks on mitte üks see, et siin kõigis suundades saatmiseks jätkub ainult kahest antennist, mis tähendab suurt ehituskulude kokkuhoidu, vaid nad võimaldavad ka kiirgamist väga kitsa nurga all, kusjuures saatja ulatus on muidugi märksa suurem.

OMAPÄRANE STREIK INGLISMAAL

Ligikaudu 2000 kuulajat kahest Londoni linnaosast otsustasid alustada streiki elektri jaama vastu. Viimased tõstsid nimelt 1. novembrist alates maksu nädalase voolutarvitamise eest vastuvõtjate omanikel kahelt pennilt kolmele pennile. Kuulajad otsustasid aga keelduda seda maksust ja üldse loobuda elektri tarvitamisest.

Streik algas sellega, et elektriselts, mis üürib elektriseadeid nädalamaksu eest, mis lampide arvu järgi on liigitatud, väidab, et seejuures pole raadiolampide voolutarvitus kaasa arvatud ning nõuab nende pealt maksu.

Soome eduskunnahoone luksuslik esindussaal, nn. riigisaal.

KUULEME VARSTI ANDORRAT

Andorra vabariigile kuulub teatavasti ainult paar Püreneeide orgu Prantsusmaa ja Hispaania vahel. Tema pindala on kõigest 452 ruutkilomeetrit ja sellel elab umbes 5300 inimest, kellest 1000 on pealinnas Andorras. Sellele tõelisele kääbusriigile ehitatakse praegu 60-kilovatist saatjat. Arvatavasti on oodatavad sissetulekud reklaamist küllalt suured, et võis tekkida mõte saatjat ehitada. Sellelaolisi plaane kaalutakse ka Monacos ja Liechtensteinis.

Kuna Andorra valitsusel on kaks regenti, Urgali piiskop Hispaanias ning Prantsuse vabariigi president (keda esindab Ida-Püreneeide prefekt), arvestavad prantslased sellega, et nad saavad enda kätte kontrolli saadete, kui mitte ka saatja sissetulekute üle.

ITAALIA ARAABIAKEELSE SAATED

Pinevuse tõttu idapoolse Vahemere ääres elavate araablaste ja Inglismaa vahel on Itaalia hakanud pühendama erilist tähelepanu oma saatjate araabiakeelsetele saadetele. Kõigepealt on pikendatud nende kestvust 30 minutilt 75 minutile päevas.

Itaalia teguviisi üks peapõhjus seisab muidugi selles, et ka Inglismaa on otsustanud oma lühilaineringhäälingus hakata levitama araabiakeelseid saateid. Nii läheb araabia mail tõeliseks raadiosõjaks.

RINGHÄÄLINGUJAAMADE SAATEKAVAD

5.—11. detsembrini 1937

Lühendid: * — heliplaadidelt, B — Breslaust, Bln — Berlinist, Br — Bratislavast, D — Droitwichist, DS — Deutschlandsenderist, F — Frankfurdist, H — Hamburgist, Kb — Königsbergist, Kl — Kölnist, L — Leipzigit, LR — London-Regionalist, M — Milanost, MK — Moskva-Kominternist, P — Pariisist, PTT-st, Pr — Praha, R — Roomast, RP — Radio Paris'st, S — Stuttgardist, SR — Šoti-Regionalist. Saatja nime järel on lainepikkus (m), sagedus (kHz) ja võimsus (kW).

PÜHAPÄEV

5. detsember

- 9.55 Tallinn: Isamaaliidu üleriiklik kongress
- 10.30 Stockholm: Kontsert*
- 12.00 Lahti: Orkester
- 13.00 D-sender: Sõjaväeorkester
- 13.05 Tallinn: Lõunakonts.*
- 15.00 Stockholm: Sümfooniakonts.
- 17.00 Breslau: Ajaviitemuusika
- 17.00 Lahti: Soome muusika*
- 17.05 Riia: Orelikontsert
- 18.20 Droitwich: Ajaviitemuus.
- 18.55 Tallinn: Riigihoidja K. Pätsi kõne*
- 19.00 Radio-Paris: Sümfooniakontsert
- 19.20 Droitwich: Sonata
- 20.05 Tallinn: Saksa kontsert, RR orkester
- 20.15 Stuttgart: Gounod' ooper „Faust“
- 20.15 Riia: Ajaviitemuusika
- 20.20 Budapest: Mustlaskapell
- 20.30 London-R. Orkestrikonts.
- 20.30 Lahti: Läti klaverimuus.
- 20.30 Köln: Kammermuusika
- 20.45 Droitwich: Ajaviitemuus.
- 21.00 Praha: Lortzingi ooper „Tsaar ja puusepp“
- 21.00 Berolünster: Caetani muusikdraama „Hypatia“
- 21.00 D-sender: Künneke laulmäng „Väike-Dorrit“
- 21.00 Budapest: Granichstädteni op. „Orlov“
- 21.00 Frankfurt: Operetikonts.
- 21.00 Berliin: Orkestrikontsert
- 21.25 Kopenhaagen: Prantsuse ooperi- ja balletimuusika
- 21.45 Stockholm: V. Pihhoda (viul)
- 22.00 Milaano: Mercedes Capstranzi (sopran) ja P. Civil (tenor)
- 22.00 Brüssel: Sümfooniakontsert. Tšaikovski, Brahms, C. Franck.
- 22.00 Breslau: Suurte meistrite väikesi palu
- 22.25 Lahti: Sibeliust: I sümf.
- 23.05 Droitwich: Kammermuus.
- 23.15 Stockholm: Sõjaväeorkester
- 0.20 Budapest: Mustlaskapell

- TALLINN 410,4/731/12**
- TARTU 580,3/517/0,5**
- 8.30 äratusmäng
- 8.35 võimlemine
- 9.05 hommikukontsert*
- Morena: pop. „Johann Strauss mängib“. Esslinger: Metsaidüll — orkester. Boulanger: Mustlastants — Boulanger orkester. Paganini: Moto perpetuo — sümfooniaorkester. Lemba: Eesti fantaasia — RR orkester. Saar: Mis need ohjad meida hoidvad. Härma: Küll oli ilus mu öieke — EMO segakoor. Aavik: Eesti rapsoodia — RR orkester
- 9.55 Isamaaliidu 3. üleriiklik kongress. Ülekanne ja reportaaž „Estonia“ kontsertsaalist. Kõnelevad riigihoidja K. Päts

- ja teised riigijuhid ning Isamaaliidu esimees prof. J. Uluots
- 13.00 V. Ritslaid: Tähelepanevikud talumetsadest.
- 13.30 põllumajanduslikke teateid
- 13.35—14.30 lõunane kontsert*
- Södermann: avamäng „Orleani neitsi“ Bull: Pühapäev — sümfooniaorkester. Meri: Kalurite laul. Simm: Kannel — A. Viisimaa (tenor). Bartok: Ungari rahvaviise — J. Szigetti (viul). Winter: pop. „Kuldne valss“ Czibulka: Stefani gavott — orkester. Coates: Rapsoodia nr. 1 — sümfooniaorkester. Urbach: Fantaasia Weberi helitöist — orkester.
- 16.50 heliplaate ja reklaami.
- 17.00 lähtekohti vabariidustööks. Peainspektor E. Terasmäe: Kutsehariduslikud õpingud vabariidustöös.
- 17.20 kella-5-tee muusika „Gloria“ K. Strobeli orkester.
- 18.00 kirjanduslikke uudiseid.
- 18.20 Erni Hiir loeb oma luuletusi.
- 18.30 Lapsed laulavad uusi jõululaule. Joh. Jürgenson: Jõuluõhtu palve. Sa jõululaps, oh Jeesuke. Rõõm heljub üle ilmamaa. Jõulurõõm. Jõuluõde. Jõululaul — Tallinna tütarlõhe kommertsgüm. koor autori juhatusel. Seletusi laulude kohta annab Joh. Hiob.
- 18.55 Riigihoidja K. Pätsi kõne. (Isamaaliidu kongressil peetud kõne kordamine helitöist).
- 20.00 õige aeg. Ilma- ja järeteade
- 20.05 Saksa kontsert. RR orkester Königsbergi ringhäälingu muusikajuhid dr. L. K. Mayeri juhatusel. Mozart: Divertimento nr. 11, D-duur. Wagner: Siegfried-üld. Zilcher: süit „Kuidas see teile meeldib“
- 21.05 vana tantsumuusika heliplaadidelt
- 21.40 lugemistund. A. Vaino loeb katkendi J. Földesi romaanist „Kalur-kassi tänav“.
- 22.10 moodne tantsumuusika „Gloria“ K. Strobeli orkester
- 22.55 päevauudiseid ja sporditeateid
- LAHTI 1807,7/166/150**
- Helsingi 335 Viiburi 569,3**
- Soome keeles:**
- 8.45 heliplaate
- 8.55 Lahti: heliplaate
- 8.55 Helsingi: loeng rootsi k.
- 9.20 inglise keele tund
- 10.00 soome jumalateenistus
- 11.50 päevauudised soome k.
- 12.00 orkester. Weber: „Oberon“, avamäng. Järnefelt: Prelüüd; Hällilaul. Kaski: Intermetso. d'Ambrosio: Romanss ja serenaad (viilulisoolo: E.

- Cronvall). Mendelssohn: „Suveöö unelm“: skertso, nokturn ja pulmamars
- 12.50 aeg, ilmateade
- 12.55 päevauudised rootsi k.
- 13.00 rootsi jumalateenistus
- 14.15 mälestussamba avamine
- 15.45 heliplaate
- 16.00 laste jumalateenistus
- 16.35 retsitsioon. J. Aho: „Katajalainen kansani“
- 17.00 soome muusika*. Kuula: Marss. Madetoja: Laul (Lahja Linko). Klemetti: Mälestus (E. Cronvall, viul ja V. Kuuti, klaver). Merikanto: Laul. Ranta: Laul (Pa Ravenna). Sibeliust: Hällilaul (orkester). Kuula: Laul (A. Kuula). Merikanto: Romanss (orkester). Palmgren: Laul. Törnudd: Laul (koor). Hämäläinen: Kuhun taidan verrata (P. Godwini ansambel). Merikanto: Laul (T. Ara). Herrmann: Soome meloodiaid (P. Godwini orkester)
- 17.55 veste
- 18.10 lastekoort
- 18.40 loeng
- 19.00 aeg, ilmateade
- 19.10 veste
- 19.25 Melartini helitöid. Ork.
- 19.50 diskussioon
- 20.15 laul. U. Raitio. Kavas: Kothen, Mendelssohn, Bach, Beethoven
- 20.30 läti klaverimuusika. J. Keptitis. Vitolis: Portreed (variatsioonid). Ivanov: Prelüüd; Vals. Keptitis: Prelüüd; Läti tants; Jaanituli
- 21.00 A. Kivi: „Margareta“ (Üliõpilasteatri näitlejate kaastegevusel)
- 21.45 päevauudised soome k.
- 22.00 päevauudised rootsi k.
- 22.10—22.25 sport
- Lahti:**
- 22.25 kontsertmuusika*. Sibeliust: I sümfoonia jm.
- 23.15—24.00 ajaviitemuusika*
- RIIA 238,5/1258/15**
- Madona 514,6 Kuldiga 271,7**
- 8.00—8.20 koraale. Keelpilliansambel
- 8.30—9.00 hommikumuusika*
- 9.30—10.00 lastemuusika*
- 11.00—12.55 jumalateenistus
- 13.05—13.20 Riia: heliplaate
- 13.20—14.30 salongmuusikat ja laule
- 14.50—15.20 ajaviitemuusika*
- 15.45—16.15 Offenbachi helitöid*
- 16.35 naiskoor. Läti laule
- 17.05—18.15 orel. A. Predelis. Bach: Kontsert d-moll; Pasacaglia c-moll. Guilman: Pastoraal. Mozart: Fantaasia. Debussy: Arabesk. Dupré: Lamento. Guilman: Leinamarss; Inglise tants. Widor: Tokaata
- 18.50 vanu ja moodsaid tantsu
- 19.45—20.00 d'Albert: fantaasia oop. „Madalik“. Orkester
- 20.15 „Pühapäevaõhtu“, ajaviitemuusika. Erna Puknas-Travinš (sopran). K. Lepmanis (viul). J. Stupans (klarnet) ja orkester. R. Strauss: Pidulik marss (orkester). A. Kalniņš: Laul. Lorenzo: Rondinella, op. 26 (klarnet). Schubert: Laul. Medinš: Pidulaul (orkester).

- Reinholds: Laul. Suk-Kozian: Laul (viul). Tšerepnin: Sügisel (laul). Tšaikovski: Nokturn, op. 19 nr. 4 (klarnet). Rachmaninov: Laul. Sinding: Öhtu (orkester). Grieg: Unelm (laul). Rossini: serenaad oop. „Sevilla habemeajaja“. Leroux: Armastus (sopran viiuli saate). Bizet: katkendeid oop. „Carmen“ (orkester)
- 21.25 viul. K. Lepmanis. Bach: Gavott. Porpora-Kreisler: Menuett
- 21.35—22.00 rootsi meloodiaid. Orkester. Lindberg: Roots rapsoodia. Aulin: Roots tantsud
- 22.15 tantsumuusika*
- 23.00—24.00 tantsumuusika hotellist „Rooma“
- KAUNAS 1961/153/7**
- Klaipeda 531/565/10**
- 17.00—17.30 koolikontsert
- 18.40 pärastlõunamuusika
- 19.45—20.15 sõjaväe pooltund
- 20.30 divertissement
- 21.00—23.30 muusikalis-kirjanduslik õhtu
- VARSAVI 1339,3/224/120**
- Poznan 345,4 Vilno 559,7**
- Lwow 377,4 Katowice 395,8**
- 9.30 lastekoort
- 10.00 jumalateenistus
- 11.30—12.30 heliplaate
- 13.03—14.00 orkestrikontsert
- 14.30—15.45 ajaviitemuusika. Mandoliinorkester ja solistid
- 17.00—17.45 solistid. M. Krzywicz (laul) ja O. Martusiewicz (klaver). Vivaldi: Adagio. Scarlatti: Sonata D-duur. Mozart: Variatsioonid D-duur. — 4 laulu. — Zelenski: Humoresk. Maciejewski: Hällilaul. — 3 laulu. — Pozniak: Sonatiin. Markiewicz: Kulavjakk
- 18.00—18.20 Karłowicz: Leedu rapsoodia
- 19.00—20.00 sõjaväemuusika
- 20.30—21.32 kuulsaid virtuoose*
- 22.15 ajaviitesaade
- 22.45 Moniusko laule. H. Zboinska-Ruszkowska (sopran)
- 23.05—23.50 poola tants. Ork.
- STOKHOLM 426,1/704/55**
- Motala 1388,9 Göteborg 318,8**
- Hörby 265,3 Sundsvall 499,2**
- 10.30—11.15 kontsert*. Sibeliust: „Armastaja“, süit keelpilliorkestrile. Tšaikovski: Viiulikontsert D-duur (solist: J. Heifetz).
- 12.00—13.40 jumalateenistus
- 14.00—14.30 ajaviitemuusika. E. Grothi šrammelkvartett
- 15.00—16.00 sümfooniakontsert. Gram: II sümfoonia (Entrada: maestoso — Andante — Recitativo — Melodia — Azione — Epilogo). Mozart: 2 aariat oop. „Võitlööd“ (S. Nilsson). Rangström: Vauxhall.
- 17.10—17.30 muusika
- 18.05 heliplaate
- 19.00—20.15 jumalateenistus
- 20.30—21.15 orkestrikontsert. Solist: J. v. Karolyi (klaver). Bach: Brandenburgi kontsert nr. 3, G-duur, keelpilliorkest-

Schubert: Pärnapuu. Rachmaninov: Serenad, Verdi: meloodiaid oop., „Rigoletto“, Nevin: Intermezzo amoroso. Fink: Varmängud. J. Strauss: Martehelid. Delibes: masurka balletist. „Coppelia“. Böhmelt: Sinu kätes. Hippmann: Vene öö. Lehar: meloodiaid op. „Löbus lesk“. Rust: Menuett. Mascagni: Ekssootiline tants. Ritter: Vetemäng. Ranzato: Nali. Lubbe: Mällestus. Engleman: 2 osa stüidist „Cocktail“. Schroeder: Armastad sa mind 19.25—19.45 laul. H. H. Hamer. Kavaz: Krietsch ja Hausegger 20.10 heliplaate 21.00—22.00 ajaviitemuusika (S) 22.15—23.00 solistid. C. Sarobe (bariton) ja L. Petroni (viul). Mozart: Sonata nr. 10 viiulile ja klaverile. — Laule. — Pirani: Adagio. Brahms: Hällilaul. Albeniz: Malaguena. — Laule. — Haydn: Menuett. Brahms: Ungari tants 23.30—1.00 öömuusika. E. Kaiser: fanti kapell ja klaver. Vahepeal fantaasiad kinooreli*

BERLIN 356,7/841/100
13.00—15.00 lõunakontsert. O. Fricke kapell ja laul
15.15—16.15 ajaviitemuusika. A. Lutteri kapell. Flotow: „Marta“, avamäng. Thomas: Kas tunned maad. Codevilla: Florianopolis. Guetary: Mu õrne nimi on Ninja. Grieg: Solveigi laul. Bortz: Väike Carmen. Kötscher: Väike löõtspillimäng. Lersen: Mäga ja unele, sinisilmake. Lanner: Öueballi tantsud. di Rossi: Carillon. Buder: Armastus on elu element 16.35—17.00 ajaviitemuusika. H. Fröhlich kapell. Künneke: meloodiaid op. „Ahvatlev leek“. Bullerian: Amoretto. Komzak: Rahvalaul ja muinasjutt. Grothe: Kui ööd helendavad 17.30—18.30 soome iseseisvuspäeva aktus. Sibeliuse helindeid 19.00—20.00 ooperimuusika*. Lortzing: „Näkinid“. Humperdinck: „Hänsel ja Gretel“. Auber: „Fra Diavolo“ 20.10—20.45 heliplaate 21.00 tantsu- ja ajaviitemuusika. Orkester, tantsukapell, akordionitrio, balalaika 22.00—23.00 orkester 23.30—1.00 öömuusika (Kl)

KÖNIGSBERG 291,0/1031
13.00—15.00 lõunakontsert (DS) 15.15—15.55 ajaviiteasaade 17.05—18.50 pärastlõunakontsert. Orkester. Mozart: „Figaro pulm“, avamäng. Dvořak: Mustal merel; Vanas lossis. Verdi: meloodiaid oop. „Othello“ R. Strauss: valss oop. „Roosikavaler“. Eberle: Helisid idast. Lautenschläger: „Kus öitsevad mandlid“, serenaad. Svendsen: Nora rapsoodia nr. 2. Schreiner: Meloodiaid Schumann helindeist. Lortzing: „Relvasepp“, avamäng. Machts: Türgi marss 19.20—19.50 vanu tants* 20.25—20.50 bulgaaria muusika. P. Panoff (viul) ja S. Savoff (klaver). Stojanoff: Sonaat fis-moll. Pipkoff: Hajduke-laul 21.05 „Ka väikesed asjad võivad teid vaimustada“, muusika 22.10—23.00 lõbusaid ajaloolisi kuuldete 23.40—1.00 öömuusika (Kl)

BRESLAU 315,8/950/100
13.00—15.00 lõunakontsert. Ork. 15.10—16.00 „1000 takti naervat muusikat“* 17.00—19.00 ajaviitemuusika. Orkester ja bariton. Niemann: Öhtuvidevik mere ääres. Schubert: Muusikale. Godard: Stiiit flöödile ja orkestrile. Winkler: „Donna Chiquita“, avamäng. Loewe: Ballaad. Joh. Strauss: „Muinasjutt idamaalt“, valss. Lehar: Ungari fantaasia. Gyl-

mark: Skertso. R. Strauss: Unelm videvikus. Mussorgski: „Hopak“, vene tants. Schumann: Unistus. Leuschner: „Hokuspokus“, löbus avamäng. Reinecke: 4 helipilti: a) Muinasjuttu-avamäng; b) 1001 ööd; c) Drosselmayeri kellalaul; „Printsess õnnelaps“, balletimuusika. Hippmann: Lastemuinasjutt. Riedel: Polka. Rischka: Sileesia jõulud. Zimmer: Max ja Moritz. Lempert: „Jolanthe aaria“, humoresk. Blauw: Mängukell. Bayer: valss balletist „Nukkhaldjas“ 22.10—23.00 rahvamuusika 23.30 Lubrichi laule (sopran) 24.00—0.30 klaver. Debussy: Kuupaiste; Uppunud katadraal; Soirée sans grenade. Katedraal; Preljütud ja nokturn. Rachmaninov: Preljütud cis-moll; Lotos-maa

HAMBURG 331,9/904/100
17.00 ajaviitemuusika. Tantsukapell, šrammelkvartett, meeskvarlett ja orel
19.00—19.40 Sgambati: Kvintett klaverile ja keelpillidele, f-moll op. 4
20.10 lõbus öhtumuusika* 21.00—23.00 Händel: „Muusika võim“ (Alexandri pidu). Solistid, koor ja orkester 23.10—1.00 löbus öömuusika. Orkester 455,9/658/100

KÖLN 17.00—19.00 ajaviitemuusika. (DS) 19.15—19.45 viiul ja klaver. Sibelius: 3 tantsu viiulile ja klaverile. Grieg: Klaveripalu. Singing: Stiiit viiulile ja klaverile 20.10 Telemann: „Päevaajad“, solistidele, koorile ja orkestrile 21.00—22.00 kammermuusika. Förster: Stiiit keelpillikvartelle. Schubert: Kvartetosia c-moll. Schäuble: Muusika keelpillikvartelle. Malipiero: Cantari alla Madrigalesca 22.30—21.00 klaver. H. Haass. Schumann: Lastestseenid. op. 15. Niemann: Masurka; Vana Viin; Laule fontään 23.30—1.00 öömuusika. Orkester, akordionkvartett, laul

STUTTGART 522,6/574/100
17.00—19.00 pärastlõunamüüs. 20.15 ajaviitemuusika. Orkester, rahvamuusika-ansambel ja solistid 22.00—23.00 kuuldemäng 23.30 öömuusika* 1.00—2.00 öömuusika. Beethoveni puhkpillikammermuusika. Trio C-duur kahele oboele ja inglissarvele. Allegro ja menuett kahele flöödile. Trio klaverile, flöödile ja fagotile

LEIPZIG 332,2/785/120
17.00—18.50 ajaviitemuusika. (DS) 19.15—19.40 alt ja klaver 20.10 ajaviiteasaade 21.05—23.00 Sibelius-kontsert. Leipzigi sümfooniaorkester. H. Weibachi juhatusel. Solist: G. Bustabo (viul). III sümfoonia (Allegro moderato — Andantino con moto, quasi allegretto — Moderato. Allegro ma non troppo). Viilikontsert d-moll, op. 47 (Allegro moderato — Adagio di molto — Allegro ma non tanto). „Torm“, stiiit. „Õsine söit“ ja „Päikeseloojang“, op. 55 23.30—1.00 öömuusika (Kl)

Kui juba ostate raadio, siis ainult RET raadio.

FRANKFURT 251/1195/25
17.00—19.00 pärastlõunakontsert. Orkester ja bass. Boieldieu: „Pariisi Johann“, avamäng. Gounod: valss oop. „Faust“. Chaminade: „Callirhoe“, balletistiiit. „Rossini: „Tancredi“, avamäng; aaria oop. „Sevilla habemeajaja“. Schubert: vahemuusika oop. „Rosamunde“ Reinecke: Tants kilapärna all. Lortzing: aaria oop. „Tsaar ja puusepp“; balletimuusika oop. „Näkinid“; avamäng oop. „Salakütt“; aaria oop. „Salakütt“. Brahms: Ungari tantsud nr. 2 ja 7. Jos. Strauss: „Sfäärhelid“, valss. Hellmesberger: Ballistseen. J. Strauss: „Waldmeister“, avamäng 20.10 soovikontsert 22.00—23.00 kuuldemäng 23.30 öömuusika (Kl) 1.00—2.00 öömuusika (S)

MOSKVA-KOMINT. 1744
7.30—8.00 kontsert 8.30—9.00 nõuk. vene muusika 11.00 kontsert Kauge-Idale 18.30—19.00 kontsert 20.00—22.30 kontserdi ülekanne

DAVENTRY
16,86 m 19,76 m 25,53 m 31,55 m 10.15—11.05 BBC Empire-orkester ja bass. Kavaz: Auber, Squire, Quilter, Waldteufel jt. 13,93 m 13,97 m 16,86 m 19,76 m 12.45—13.45 varieteesaade*. 14.25—15.00 BBC orkester. 15.15—15.30 Schuberti laule (tenor)
13,97 m 16,86 m 19,82 m 16.15 varieteesaade. 16.45 „Muusika Aafrika elus“. 17.00—17.30 Geiger ja ta orkester (Dr.) 18.00—19.00 kinorel 16,86 m 19,66 m 25,53 m 31,55 m 19.50—20.00 metsosopran. 20.00 orkester (Dr.) 21.00—21.45 varieteesaade (Dr) 19,76 m 25,23 m 11,55 m 23.20 „Muusika Aafrika elus“. 23.35 kinorel. 24.00—1.00 ajaviiteasaade 25,53 m 31,32 m 31,55 m 1.20—2.00 BBC Empire-orkester. Berlioz: „Kuningas Lear“, avamäng. Tšaikovski: Andante cantabile V sümfooniaast. Svendsen: „Pariisi karneval“, episood 2.30—2.40 bandžo. 3.00—3.30 varietee* 4.00 „Muusika Aafrika elus“. 4.15—5.10 puhkpilliorkester ja sopran

RADIO-COLON. — PARIIS
25,24 m 9.20—10.15, 10.45—11.00 ja 11.30—11.40 heliplaate 19,68 m 13.00—14.00, 14.15—14.45 ja 15.00—15.30 muusika ülekaned. 16.20 heliplaate 16.30—17.55 ajaviitemuusika. Orkester ja vokaalsolistid 25,24 m 20.00—21.00 muusika ülekanne 22.30—0.30 ülekanne 25,60 m 1.15—2.15, 3.00—3.15, 5.00—6.00 ja 6.45—7.45 heliplaate

ZEESEN
16,89 m 19,74 m 31,38 m 31,45 m 7.10—8.00 ja 8.15—8.50 väikesi muusikapalu 10.00—10.45 meloodiaid Waltheri operetist „Otsin oma naist“ 12.00 „Vanaale ja noorele“, tantsumuusika 13.00—14.00 ja 14.15—14.55 ajaviitekontsert 15.15—15.45 tantsumuusika 16.45—17.45 ajaviiteasaade. 19,85 m 25,49 m 49,83 m 17.45—18.15 ajaviitemuusika 18.30—18.45 lühilaine amatööridel 18.15—19.15 ajaviitemuusika 19.30 ajaviiteasaade 20.30—21.00 tšembalo 21.30—22.15 soovikontsert. 19,63 m 19,74 m 25,49 m 0.30—0.45 lühilaine amatööridele 1.00 meloodiaid Waltheri ope-

retist „Otsin oma naist“ 1.45—2.15 Schumann: Karneval (klaver) 2.30—3.15 soovikontsert 3.45—4.00 tantsumuusika 4.30—5.30 ajaviiteasaade

ROOMA 25,24 m
13.00 teated. — Puhkpilliorkester. — Laul 14.20—15.30 teated. — Orkester 17.00 teated. — Klaver. — Sopran. — Viul 18.20—19.20 teated. — Ajaviitemuusika.

31,13 m 19.30—20.10 araabia saade 22.00—23.05 kontsert Milaanost 1.05—2.30 teated. — Orel. — Rahvalaule 2.35—4.00 teated. — Operetimuusika. Koorilaul.

RUYSELEDE 29,04 m
20.30—21.30 ajaviitemuusika* Kavaz: Hall, Hess-Mizraki, Prager, Benatzky, Codevilla, Strauss, Bronzky, Balfe jt.

PHOHI — EINDHOVEN 16,88 m
15.40—16.00 ja 16.20—16.40 kireva saade

TOKIO 19,97 m 25,42 m
22.15 sketš hiinlaste elust Jaapanis. 22.30—23.00 päevauudised prantsuse, saksa ja jaapani keeles

TEISIPÄEV

7. detsember
17.00 D-sender: Ajaviitemuusika
17.00 Königsberg: Kontsert
18.30 Praha: Bliss: Sonaat
19.00 T a l l i n n : Mandoliinimuusika
19.00 Berlin: Ajaviitemuusika
20.10 T a l l i n n : E. Palm (viul)
20.10 Königsberg: Mozarti kammermuusika
20.15 Riia: Ajaviitekontsert
20.15 Bratislava: Operetiavamänge
20.30 Lahti: Kontsert
20.40 Budapest: Ungari laule
21.00 Varsavi: Lysenko oop. „Nokturn“
21.00 D-sender: Sõjaväeorkester
21.05 T a l l i n n : Mendelssohni helitöid. BR orkester
21.05 Riia: Klassikaline muusika
21.55 T a l l i n n : Orkestrikontsert
22.00 Varsavi: Sümfooniakonts.
22.00 Rooma: Zandonai oop. „La farsa amorosa“
22.00 Brüssel: Joh. Straussi op. „Mustasparun“
22.00 Stuttgart: Dvořak: Tšellokontsert
22.00 Oslo: Beethoven: Klaverikontsert
22.10 Breslau: Wüst: Kvintett
22.15 Koppenhaagen: Kammermuusika
22.15 Frankfurt: Öhtumuusika
22.20 London-R.: Lortzingi oop. „Tsaar ja puusepp“
22.30 Pariis PTT: Sabloni koom. oop. „Kergemeelne naine“
23.00 Varsavi: A. Morales (klaver)
23.45 Budapest: Sümfooniakonts.
0.10 Drotwich: Sonaate
1.00 Frankfurt: Leoncavallo oop. „Pajatsid“

TALLINN 410,4/731/12
TARTU 530,3/517/0,5
7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine
7.20 päevauudiseid
7.25 hommikukontsert*. Jessel: Linnavalvurite marss — orkester. Coates: Laul teel — sümfooniaorkester. Siede: Laagri-tele ääres — orkester. Popurii „Võimas ringhääling“ — band. Boulanger: Ungari tants — Boulanger orkester. Dicker:

valss „Suudluseks loodud“.
Winkler: Napoli serenaad.
Kockert: Kevadilillede saabumine. **Rosenthal:** valss „Haldjate ringmärg“ — orkester.
Verdi: hertsogi aaria oop. „Rigoletto“ — **M. Taras** (tenor).
Verdi: kvartett oop. „Rigoletto“ — **I. Aav-Loo, J. Siimon, M. Taras ja A. Rinne.**
 8.10 hommikupalvus — õp. **mag. K. Tiit.**
 8.30 turuteade
 17.50 heliplaate ja reklaami.
 18.00 lastetund. Noored sillaehitajad. **Katkend V. Saretoki** jutust „Kiki suur suvi“ ning laule eesti ja soome lastel.
 18.10 prantsuse keele tund — **mag. K. Kann.**
 19.00 mandoliinmuusika. **Kirilovi** mandolinistid. **Kirilov:** Popurri vene lauludest. **Offenbach:** barkarool oop. „**Hoffmanni lood**“. **Andrejev:** Viini valss. **Leducq:** polka „**Ööbik**“. **Kolm** itaalja laulu. **Kalman:** pop. op. „**Mariza**“.
 19.40 päevauudised
 20.00 õige aeg. **Ilma- ja jääteade**
 20.05 viis minutit tervisele — **dr. med. M. Kask**
 20.10 **R. Palm** esitab viiulisoolisid. **Sinding:** Öhtu-meeleolu. **Vivaldi-Kreisler:** Viiulikontsert C-duur. **Dvořak:** Slaavis tantsuviis. **Zarazycki:** Masurka
 20.35 **R. Antik:** Eesti vanema ajakirjanduse tähtsus rahva arengus.
 21.05 kontsert **Mendelssohni** helitöist. **RR** ork. **Juh. F. Nikolai.** Rondo capriccioso. Süit „Suveööunelm“: a) **Scherzo;** b) **Notturmo;** c) **Intermezzo** appassionato; d) **Haldjate tants;** e) **Pulmamars.**
 21.40 aktuaalne veerandtund
 21.55 **orkestrikontsert.** **RR** ork. **Juh. F. Nikolai.** Heuberger: avamäng „**Operiball**“. **Ponchielli** tundidetants oop. „**Gionconda**“. **Rimski-Korsakov:** Hümn päikesele. **Tšaikovski:** Intermeedium oop. „**Padamemand**“. **Schmalstich:** süit „**Amor ja Psyche**“
 22.55 päevauudised
 23.00 esperantokeelne nädalakooriga

Helsingi, rootsi keeles
 17.00 **Lahti**
 17.30 reportaaž
 17.55 **Lahti**
 18.15 loeng
 18.40—18.50 **turutead**
 19.15 kuuldemäng
 20.00 heliplaate
 20.30 diskussioon
Lahti:
 22.20 tantsu- ja ajaviitemuusika*
 23.20—24.00 kontsertmuusika*
RIIA 238,5/1258/15
Madona 514,6 **Kuldiga 271,7**
 12.00—12.30 heliplaate
 13.05—13.25 **Riia:** heliplaate
 16.00—16.35 kontsert*
 17.05—17.30 läti muusika. Puhkpilliorkester. **Kavas:** Kepitš, Seglinš, Kripe, Vitoliņš, Kuškevics
 17.50—18.40 ajaviitemuusika. Puhkpilliorkester. — **Laule***
 19.00—19.30 maskeraadilaule
 20.15 **ajaviitekonsert.** Orkester, **Anni Vitols** (sopran) ja **V. Sturestaps** (viul). **Thomas:** „**Tonelli**“, avamäng. **Ivanovs:** Menuett keelpilliorkestrile. — 2 laulu. — **Medinš:** Prelüüd. **Skrjabin:** Eitüd (viul). — 2 laulu. — **R. Strauss:** valss oop. „**Roosikavaler**“. **Brahms:** Ungari tants
 21.05—22.00 klassikaline muusika. Orkester, **Anni Vitols** (sopran) ja **V. Sturestaps** (viul). **Cherubini:** „**Lodoiska**“, avamäng. **Haydn:** **Serenaad.** — 2 laulu. — **Bach:** Gavott. **Bach-Manēn:** Rondo (viul). — **Mozart:** 2 laulu. — **Mozart:** Sümfonia nr. 29, A-duur
 22.15 välisaaajate ülekanne
 23.15 ingliskeelne informatsioon
KAUNAS 1961/153/7
Klaipeda 531/565/10
 18.45—19.15 heliplaate
 20.30—21.00 heliplaate
 21.20—21.35 laul
 21.50—22.20 heliplaate
 22.35—22.50 laul
 23.00—23.30 kontsert
VARSSAVI 1339,3/224/120
Poznan 345,4 **Vilno 559,7**
Lwow 377,4 **Katowice 395,8**
 13.03—14.00 lõunasade
 17.15—17.50 mandoliinmuus.
 18.15—18.50 **salongorkester.**
Verdi: „**Nobucho** don o sor“., avamäng. **Kockert:** Allikas metsas. **Lanner:** Romantikud. **Szewczyk:** Oberek
 20.30—20.50 mägestikulaule.
Koor
 21.00—21.45 **Lysenko oop.** „**Noktürn**“
 22.00 sümfoniakontsert. **Solist Beckerath** (tšello). **Pfizer:** Kontsert tšellole ja orkestrile. **Brahms:** I sümfonia
 23.00 klaver. **Angelique Morales** (Mehhikost). **Mendelssohn:** Prelüüd. **Brahms:** Intermetso. **Sauer:** Kontsertetüüd. **Liszt:** Fantaasia Mozarti „**Don Juani**“ teemadel
 23.30—23.50 **L. Kissi** orkester*
STOKHOLM 426,1/704/55
Motala 1388,9 **Göteborg 318,8**
Hörby 265,3 **Sundsvall 499,2**
 13.25—13.50 orel. **G. Berlin**
 14.00—15.00 ajaviitemuusika.
Asti kapell
 15.15—15.35 kabareesaade
 18.40 laule ja lüütspillimuusikat
 19.10—20.00 heliplaate
 22.15—22.45 tänapäeva meloodiaid. **Tantsuorkester**
 23.00—24.00 ajaviitesaade
KOPENHAAGEN 255,1
Kalundborg 1250/240/60
 13.00—15.00 ajaviitemuusika
 15.40—16.00 poola viiulimuusika
 18.50—19.15 heliplaate
 22.15—23.10 **kammermuusika.**

Händel-Halvorsen: Passacaglia viiulile ja tšellole. **Svendsen:** Oktett neljale viiulile, 2 vioolale ja 2 tšellole, **A-duur**, op. 3.
23.30 romantiline orelimuusika. C. Franck: Prelüüd, fuuga ja variatsioonid, h-moll. **Reger:** Introduktsioon ja passacaglia, d-moll
 23.50—0.15 ajaviitesaade
OSLO 1153,8/629/20
Trondheim 476,9/629/20
 17.30—18.00 kitarr ja saksofon
 18.30—19.15 heliplaate
 22.00—22.40 **Beethoven:** Klaverikontsert Es-duur. **Solist: J. Karolyi**
 23.15—23.45 vokaalkvartett
DROTIVICH 1500/200/150
London 261,1 **Scott,-N. 285,7**
 13.00—13.25 kontsert*
 13.45—14.15 tšello ja klaver
 14.45 orel
 15.15—16.00 muusikaline komöödia*
 17.00—17.30 koolikontsert. **Händeli muusika**
 18.15 ungarilise mustlasorkester
 19.00 ajaviitemuusika Pariisis
 19.30—20.00 **K. Cayluse** ansambel. **Kavas:** **Salter**, **Joselito**, **Rixner**, **Gordon**, **Leoni**, **da Costa** jt.
 20.35—21.30 **BBC orkester.** **Harty:** „**Metshanedega**“, helipoem. **Bull:** 4 iiri laulu oboele ja keelpillidele. **O'Donnell:** Kelti fantaasia. **Stanford:** Iri tantsud
 22.00 muusikaline kuuldemäng
 22.45—23.00 klaveriduo
 23.40 kinoorel ja kontraalt
0.10 sonaate. **A. Sammons** (viul.) ja **W. Murdoch** (klaver). **Lekeu:** Sonaat G-duur. **Beethoven:** Sonaat A-duur, op. 12
1.00 L. Freeman ja ta band
 1.30—2.00 tantsumuusika*
LONDON-R. 342,1/877/70
 17.45 orkester ja bariton
 18.30—19.00 heliplaate
20.00 Haydni kammermuusika.
Trio keelpillidele nr. 2, **G-duur.** **Kvartett flöödile** ja keelpillidele nr. 3, **D-duur**
 20.25—21.00 **G. Stacey** ja ta sekstett. **Kavas:** **Ferraris**, **Morgan**, **King**, **Troy**, **Stacey**, **David** jt.
 21.30 väike orkester
22.00—22.15 klaver. **Beethoven:** Sonaat G-duur, op. 79; **Ekosseese**
22.20 Lortzingi ooper „**Tsaa ja puusepp**“, II akt. Ülekanne **Berliini Riigiooperist**
 23.05—23.40 **J. Payne** ja ta band
 0.25—1.30 **L. Freeman** ja ta band solistidega
 1.40—2.00 **Haydn:** Kvartett*
SOTI-REGIONAL 391,1/767
 17.45—19.00 vt. **London-Reg.**
 20.00—20.20 kinoorel
 20.35—21.00 orkester. **Lehar:** „**Löbus lesk**“, katkendeid. **Rucalossi:** Rohutirts tants. **Thiman:** **Shenandoah**. **Stephen:** **Norah Creina.** **Rubinstein:** Meloodia
 22.00 klaver (LR)
 22.20 ooper (LR)
 23.05—23.30 vt. LR
 0.40—2.00 vt. LR
RADIO PARIS 1648/182
 18.00 klaver
 18.15—18.30 laul
 19.00—20.00 ajaviitemuusika.
Orkester. **Kavas:** **Rabaud**, **Aubert**, **Chabrier**, **Ravel**, **Bruneau**, **Brahms**
 22.15—23.15 **kammermuusika.** Klaverisoolosid. — **Laule.** — **Schubert:** Kvartett nr. 6
 23.30 kuuldemäng
PARIS P.T.T. 431,7/695
 19.00—19.45 ajaviitemuusika.
Mustlasorkester
 20.30 laul
 20.45—21.00 klaver

23.30—0.30 **Sablioni koomiline ooper** „**Kergemeelne naine**“
 0.45 heliplaate
LILLE 247,3/1213/60
 18.00—19.00 kammermuusika
 21.00—21.30 heliplaate
 22.00 kontsert **Hollandist**
 23.00 ajaviitesaade
BRÜSSEL 321,9/932/19
 19.00—19.45 salongorkester
 20.30—20.45 lastekoor*
 21.00—21.30 jazzmuusika*
 22.00—24.00 **Joh. Straussi ope-**rett „**Mustlasparun**“
 0.10—1.00 soovikontsert*
HILVERSUM II 301,5/995
 18.10—18.40 lastekoor
 19.10—20.10 orkester
 20.15—20.40 heliplaate
 20.45—21.10 tantsumuusika
 21.55 heliplaate
 22.10—23.10 ajaviitemuusika
 23.40—0.25 ajaviitemuusika
 0.50 tantsumuusika
 1.20—1.40 heliplaate
PRAHA 470,2/638/120
 17.40—18.10 ajaviitemuusika. **Orkester.** **Kavas:** **Balling**, **Köstal**. **Zych**, **Pečka**, **Dusik** jt.
 18.30—19.00 **Bliss:** Sonaat vioolale ja klaverile
 19.10—19.45 prantsuse muusika XVII ja XVIII saj. **Viul**, **viol**, **viola** da **gamba** ja **klavessiin**
 20.15—21.05 operetiavamänge **Bratislavast**
 21.20—21.55 koorilaul
 22.35—22.55 **Novak:** Trio d-moll
 23.15—24.00 tantsumuusika
BRATISLAVA 299/1004
 17.40—18.10 ajaviitemuusika **Prahast**
 18.30—19.00 **Jirak:** **Divertissement** viiulile, vioolale ja tšellole, op. 28
 19.10—19.10 slovaki laule
 20.15—21.05 operetiavamänge. **Orkester.** **Offenbach:** „**Orfeus allilimas**“. **Suppé:** „**Boccaccio**“. **Heuberger:** „**Operiball**“. **Mil-löcker:** „**Kerjusliõpplane**“. **Lecocq:** „**Girofle-Girofla**“. **Joh. Strauss:** „**Nahkhiir**“
 21.20—21.55 heebrea meloodiaid
 22.35—22.55 kammermuusika **Prahast**
 23.30—24.00 tantsumuusika (Pr.)
VIINI 506,8/592/100
Linzi ja Graz 338,6/886/15
 18.35—19.05 klaver
 20.40 ajaviitemuusika
 21.40—22.55 kuuldemänge
 23.30—0.30 tantsumuusika
BUDAPEST I 549,5/546/120
Nyiregyhaza 267,4/1122/6,25
Miskolc 208,6/1438/1,25
 18.20 **ameerika laule***
 19.05—20.10 **orkester.** **Gizella Madaras** (viiulikunstnik). **Planquette:** „**Muhamedi paradis**“, avamäng. **Albeniz:** **Mallorca**; **Granada.** **Vincze:** **Laul**, **Saint-Saëns:** **Ööbik** ja roos. **Haydn:** **Andante cantabile.** **Arditi:** **Parla-**vals. **Lehar:** „**Printsess**“, intermetso. **Agghazy:** **Ungari Öhtud.** **Carnevali:** **Laul.** **Alt-**mann: **Inglisvalss.** **Coates:** „**Tamariskid**“, interm. **Schwab:** **Valsilaul**
 20.40—21.45 ungarilise laule. **J. Cselenyi** mustlaskapelli saatel
 23.45—1.00 **Budapesti kontsert-**orkester. **Mendelssohn:** **Trompeti-avamäng** **Schubert:** V sümfonia. **Vidor:** Variatsioonid
BUKAREST 364,5/823/12
 18.15—19.00 **Beethoven:** **Kvart-**ett F-duur, op. 59
 19.25 **rumeenia laule.** **Carolia Tomescu**
 20.15—21.20 orkester
 21.35 klaver
 22.10—22.30 ooperiduette
 22.45—23.45 restoranimuusika
BEOGRAD 437,3/686/20
 17.45—18.05 rahvalaule
 18.25 klaver

18.55 rahvamuusika
19.20—20.30 orkester
21.00 rahvalaule
ROOMA 420,8/713/120
Bologna 304,3 Bari I 283,3
21.30 ajaviitemuusika
22.00 Zandonai ooper „La farsa amorosa“ Ulekanne Bologna linnaateatrist

MILAANO 368,6/814/50
Rooma II 245 Trieste 263,2
21.30 ajaviitemuusika
22.00—24.00 raadio-spektaakel
0.15—0.55 tantsumuusika

BEROMÜNSTER 540/556
18.00—19.00 muusika
20.00—20.25 laul
21.45—22.10 vana-prantsuse muusika. Orkester
22.40—23.00 Lauber: 5 laulu vokaalkvarteti, viiulile ja klaverile

D-SENDER 1571/191/60
13.00—14.50 lõunamuusika. Orkester, viiul, klaveriduo
15.00—16.00 ajaviitemuusika
16.15—16.45 kodumuusika

17.00 **pärastlõunamuusika**. Orkester. Kaempfert: Schwabi rapsodia. Krome: Heidelbergi joodik. Borchert: Galanterii. Strauss: Intermezzo duettina kahele viiulile klaveri saatel. Hrubý: Austria meloodiaid. Tšaikovski: polonees oop. „Eugen Onegin“. Thomas: „Mignon“, avamäng. Mascagni: intermetso oop. „Talupoja au“. Gounod-de Jong: valss ooperist „Faust“ flöödile klaveri saatel. Leoncavallo: intermetso oop. „Pajatsid“. Donizetti-Paepke: fantaasia oop. „Don Pasquale“. Mozart: „Röövimine Serail'st“. avamäng. R. Strauss: valss oop. „Roosikavalier“

19.00 tantse viiest sajandist. Tšembalo ja klaver
19.25—19.40 ajaviitemuusika*

20.10 **B. v. Gezy mängib**
21.00—22.00 **sõjaväeorkester**. Simon: Suur kuurvürst. Rosenkranz: „Wallensteini laager“, avamäng. Jauer: „Prints Eugen“, fantaasia. Schröder-Gloger: Fridericus rediivius. Beil: Ohukangelased. Husadel: Péronne. Schönian: India legend. Schumann: Soomuslaev „Deutschland“. Roland: Vöistluslendid. Lindsay-Theimer: „Kõik päevad pole pähapäevad“, fantaasia. Schröder-Hamburgi rügement. Lippen: Marss
22.15—23.00 **uut muusikat**. Orkester ja R. Klemm (tšello). Luig: Lõbus muusika. Klemm: Kontsertpala tšellole ja orkestrile. Westerman: Serenaad

23.30—23.45 **Pipping: Sonaat F-duur viiulile ja klaverile**
24.00—0.50 **orkestrikontsert***
Weber: „Euryanthe“, avamäng. Siklos: Skertso. Mozart: Sümfonia B-duur (K. 319)

BERLIN 356,7/841/100
13.00—15.00 lõunakontsert. Orkester ja tantsumuusika
15.15 „Mida pakuvad Berliini ooperilavad?“*
16.00—17.00 ajaviitemuusika. H. Fröhlich kapell. Lincke: „Indra riigis“, avamäng. Knümann: Itaalia serenaad. Hasenpflug: Tangoserenaad. Joh. Strauss: „Idüll“, valss. Nucci: Momento musicale. Schönian: Arabesk. Belti-Pilinsky: Ungari meloodiaid. Zalden: Mu väikeses stüdaimes. Raff: Fabian. Leux: Armsam, sa puudud mul
17.30—18.30 kontsert (Kb)

19.00—20.00 **A. Lutteri kapell**. Robrecht: Põhjamaa ööd. Knümann: Itaalia serenaad. Meisel: Helendav Firenze. Hoffmann: Tangopopuurii. Pörschmann: Lõbus posteljoni. Alex: Rosita. Löhr: Isarist Donauni. Heykens: Serenaad. Richartz:

Kus seisavad vanad pärnad. Cantico: Cancion lejana; La Palomita. Meyer-Helmund: Ballissosin. Winkler: Don Pedro
20.10—20.45 Poola muusika*. Kavas: Chopin ja Moniuszko
21.00—23.00 „**Muusikaline tulinäht**“. Orkester. H. Fröhlich kvintett ja heliplaate
23.30—1.00 ajaviitemuusika (H)

KÖNIGSBERG 291,0/1031
13.00—15.00 lõunakontsert (Blm)
15.15—15.55 ajaviitesaad
17.00—18.50 **kontsert**. W. Leisefer (tenor), L. Pogner (viul) ja orkester. Schubert: Sõjaväemarss nr. 3. Raff: Avamäng. Puccini: Rudolfi aria oop „Boheem“. Verdi: hertsoogi aria oop. „Rigoletto“.

Gretry-Mottl: 3 vana tantsumuusika. Vivaldi: Taly (viul) ja orkester). Grieg: „Peer Gynt“, süit. Rossini: „Varastav harakas“, avamäng. Leoncavallo: aaria oop. „Pajatsid“. Adam: Chapelou aaria oop. „Lonjumeau posteljoni“. Svendsen: Norra rapsodia nr. 3. Laner: „Schönbrunnlased“, valss. Suppé: „Ilus Galathée“, avamäng. Liszt: Polonees nr. 2
19.10—19.35 kirev muusika*
20.10—20.45 **Mozarti kammermuusika**. Adagio ja rondo c-lestale, flöödile, oboele, vioolale ja tšellole. Andante flöödile ja klaverile. Serenaad kaheksale puhkpillile, c-moll (K. 388)

21.00—23.00 kirev tantsumuusika (H)

BRESLAU 315,8/950/100
13.00—15.00 lõunakontsert. Waldenburgi mägiakapell
15.10—16.00 „1000 takti naervat muusikat“*

17.00—19.00 ajaviitemuus. (DS)
21.00—22.00 „Saksa seisused laulus ja tantsus“, orkester, koor ja solistid
22.10—23.00 **Wüst: Kvintett G-duur klaverile ja keelpillidele**
23.30—0.30 ajaviitemuus. (H)

HAMBURG 331,9/904/100
17.00 kohvikumuusika. Sopran ja orkester. Kavas: Noack, Osterloh, Strauss, Künneke, Grothe, Hippmann, Brunno, Schneider, Geisler, Ries jt.
18.15—19.00 kirev tund
20.10—21.00 „Nahkhiir“, muusikat ja stseeni ühest helifilmist
21.10—23.00 „Muusika, tants, vestlus“, ajaviitesaad
23.30—1.00 lõbus õõmusika. Meeskvartett, klaveriduo ja kapell

KÖLN 455,9/658/100
17.00—18.00 ajaviitemuus. (DS)
18.20—18.50 bariton ja klaver
19.00—19.30 **Mussorgski: Pildid näituselt (klaver)**
20.10—22.00 kirev tantsumuusika
23.30—24.00 ajaviitemuus. (H)

STUTTGART 522,6/574/100
17.00—19.00 kontsert (Kb)
20.15 kuulsad orkestrid*
21.00 ajaviitemuusika
22.00—22.35 **Dvořak: Tšellokontsert**. Solist: prof. L. Hoelscher
23.30 portugali muusika
24.00 tantsumuusika ajaviitemuus.*
1.00—2.15 ooper (F)

LEIPZIG 382,2/785/120
17.00—19.00 **pärastlõunakontsert**. Leipzigi sümfoniaorkester.

Kui räägitakse heast raadiost, siis öeldakse RET.

ter. Holstein: Avamäng. Puccini: meloodiaid oop. „Manon Lescaut“. Liszt: Pesti karneval. Gounod: balletimuusika oop. „Faust“. Jensen: Pulamuusika. Franckenstein: Tantsumuusika. Fuchs: Serenaad C-duur keelpilliorkestrile. Joh. Strauss: valss oop. „Rütel Pasman“. Gfaller: „Rumal August“, avamäng. Künneke: meloodiaid oop. „Ahvatlev leek“
19.20—19.50 Zöllner: Keelpillikvartett e-moll
20.10 vanu tantse
21.00 sõjavägi laulab
21.50—23.00 „Letizia“, kuuldemäng
23.30—1.00 tantsumuusika. O. Fricke kapell

FRANKFURT 251/1195/25
17.00 ajaviitemuusika. Orkester ja harf. Kavas: Schurdel, Suppé, Köpping, Hasselmanns, Stolz, Strauss, Tournier, Löhr, Merklung jt.
18.30—19.00 laul (sopran)
20.10 ajaviitemuusika. Orkester ja instrumentaalsolistid. Kavas: Scheinplug, Engel, Ende, Lang, Küster, Freundorfer, Schittenhelm, Lake, Monti, Witte, Mondello, Bräu, Lohmann jt.

22.15—23.00 **õhtumuusika**. Kammerorkester. Haydn: õhtumuusika (Cassation). Mozart: Serenaad D-duur, op. 239; Marss; Kontratantsud; Marss
23.30 ajaviitemuusika (H)
1.00—2.15 **Leoncavallo ooper „Pajatsid“***

MOSKVA-KOMINT. 1744
7.30—8.00 muusika
8.30—9.00 muusika
19.00—20.00 kontsert
22.15—23.00 kontsert

DAVENTRY
16,86 m 19,76 m 25,53 m 31,55 m
10.15 varieteesaade* ★ 11.15—11.25 klaver. ★ 11.55—12.10 Walesi laule (kontraalt)
13,93 m 13,97 m 16,86 m 19,76 m
12.45 kinoorel. ★ 13.15—14.15 ajaviitesaad* ★ 14.45 oreel. ★ 15.15—15.30 varieteetähd*

13,97 m 16,86 m 19,82 m
16.15 koorilaul ★ 16.30—16.55 ajaviitemuusika ★ 17.45—18.00 laule* ★ 18.20—18.45 klaver. Kavas: Ravel ja Debussy
16,86 m 19,66 m 25,53 m 31,55 m
19.35—20.00 K. Cayluse ansambel (Dr). ★ 20.35—21.30 BBC orkester (Dr). ★ 22.00—22.45 varieteesaade

19,76 m 25,53 m 31,55 m
23.35 šoti tantsumuusika* ★ 0.10—0.45 sonaate (Dr).
25,53 m 31,32 m 31,55 m
1.20—1.45 kinoorel. ★ 2.00—2.40 ajaviitemuusika. ★ 3.15—3.30 moodne briti klaverimuusika. Kavas: Ireland, Holst, Williams, Scott. ★ 4.15—5.15 ajaviitesaad* ★ 5.35—6.00 tenor ja klaver

RADIO-COLON. — PARIIS
25,24 m
9.20—10.15, 10.45—11.00 ja 11.30—11.40 heliplaate

19,68 m
13.00—14.00, 14.15—14.45 ja 15.00—15.30 muusika ülekaned. ★ 16.20 heliplaate ★ 16.30—17.55 teatrisaad
25,24 m
20.00—21.00 muusika ülekanne ★ 22.30—0.30 ülekanne
25,60 m

1.15—2.15 **kontsert***. Beethoven: Pastoraalne sümfonia. Wagner: Waldweben. Debussy: Nuages. C. Franck: Psyché. Balakirev: Russia. ★ 3.00—3.15, 5.00—6.00 ja 6.45—7.45 heliplaate
ZEESEN
16,89 m 19,74 m 31,38 m 31,45 m
7.10—8.00 ja 8.15—8.50 ajaviitemuusika ★ 9.30 lähilaine amatöördelele ★ 9.45 tšembalo ★

10.15—11.30 „Maailm on armunud“, lõbus saade ★ 12.30 Schumann: Karneval (klaver) ★ 13.00—14.00 ja 14.15—14.50 ajaviitemuusika ★ 15.15—16.00 ajaviitemuusika ★ 16.30 lähilaine amatöördelele ★ 16.45 orkestrikontsert.

19,85 m 19,74 m 25,49 m
17.45 ajaviitemuusika ★ 18.15—18.45 Schumann: Keelpillikvartett A-duur ★ 18.50—19.15 ajaviitemuusika ★ 19.45—21.00 saksa laule. Koorid ★ 21.30, ... ja kui nad mitte surnud pole*, vanade head tuttavate jällekuulmine ★ 22.15—23.00 katkendide Verdi ooperist „Aida“.

19,63 m 19,74 m 25,49 m
24.00—0.45 õhtune ajaviite ★ 1.00 lugusid mägedest ★ 1.30 laul ★ 1.45—2.15 tšembalo ★ 2.30—3.15 kirev muusika ★ 3.30—3.45 kirev muusika ★ 4.15—5.30 „Maailm on surunud“, lõbus saade.

ROOMA 25,24 m
12.00 teated. — Orkester. — Koor ★ 13.00 teated. — Orkester ★ 14.20 teated. — Viul. — Klaver. ★ 17.00 teated. — Ajaviitemuusika. — Rahvalaule ★ 18.20—19.20 teated. — Opereti-avamänge. — Duette
31,13 m

19.30—20.10 **arabia saade** ★ 22.00 Zandonai ooper „La farsa amorosa“ (R). ★ 1.05—2.30 teated. — Thomas' ooper „Mignon“ (üks akt). — Hispaania laule ★ 2.35—4.00 teated. — Muusikalisi kuuldepilte.

RUYSSELEDE 29,04 m
20.30—21.30 ajaviitemuusika*. Kavas: Adam, Wallace, Suppé, Bazin, Allan, Bos, Butler, Carcel, Gardoni jt.

PHOHI — EINDHOVEN
16,88 m
16.00—16.15 ja 16.30—16.40 kirev saade

TOKIO 19,97 m 25,42 m
22.15 rahvalaule. Preili Ichimaru. ★ 22.30—23.00 päevatuudised prantsuse, saksa ja jaapani keeles

KESKNÄDAL

8. detsember
17.00 Lahti: Sibeliuse helitööd*
17.00 D-sender: Ajaviitemuus.
17.45 Riia: Glasunov: Süit keelpilliorkestrile, C-duur
17.50 Berliin: Kammermuusika
18.30 Tallinn: Kohvikumuusika
19.00 Budapest: Ungari laule
19.00 Praha: Orkestrikontsert
20.10 Berliin: Zilcher: IV sümfonia
20.10 D-sender: õhtumuusika
20.10 Frankfurt: Ajaviitemuus.
20.30 Stokholm: Klaver ja vioola
20.35 Viin jt.: Haydni oratoorium „Loomine“
21.00 Berliin: Ajaviitemuusika
21.05 Praha: Sümfoniakontsert. Solist: B. Firkušny (klaver)
21.05 Riia: Opereti muusika
21.50 Tallinn: Idamaist muusikat. RR orkester
22.00 Milano: Verdi ooper „Trubaduur“
22.00 Varssavi: Chopini klaverimuusika
22.10 Hamburg: Kammermuus.
22.10 Lahti: Sibeliuse Keelpillikvartett d-moll*
22.15 Droitwich: Sümfoniakontsert. Solist: N. Milstein (viul). Kavas: Haydn, Dvořak, Bax
22.15 Riia: Ajaviitemuusika
22.30 Radio-Paris: M. Casades (viul)
23.15 London-R.: Puhkpilliorkester.

NELJAPÄEV

9. detsember

17.00 **Lahti:** Ajavitekontsert
17.00 **D-sender:** B. v. Ceczy mängib

17.15 **Droitwich:** Sümfoonia-
kontsert. Solist: J. Szigei
(viul)

19.00 **D-sender:** Peterka:
Kvartett

19.30 **Riia:** Gounod' oop. „Ro-
meo ja Juliette“

20.00 **Lahti:** D. Koppel (klaver)

20.10 **Leipzig:** Ajavitekontsert

20.30 **Pariis P.T.T.:** Orel

20.40 **Droitwich:** Orkestrikont-
sert

20.55 **Tallinn:** RR orkester

21.00 **Lahti:** Orkester

21.00 **Oslo:** Orkestrikontsert

21.00 **Königsberg:** Orkestrikonts.
21.10 **Kopenhaagen:** Sümfoonia-
kontsert. Solist: E. Kilenyi
(klaver)

21.30 **Köln:** Goethe: „Iphigenie“

21.45 **Stuttgart:** Schubert: Kvin-
nett

21.55 **Hilversum:** Sümfoonia-
kontsert

22.00 **Rooma:** Wolf-Ferrari
muusikaline komöödia „Le
donna curiose“

22.00 **London-R.:** Orel

22.00 **Königsberg:** Ajavitekonts.
22.15 **Tallinn:** Mendelssohn:
Viuliloksert* (solist
F. Kreisler)

22.30 **Radio-Paris:** Sümfoonia-
konts. Brahms, Hahn

22.30 **Budapest:** Mustlaskapell

23.00 **Varssavi:** Kammermuus.

24.00 **D-sender:** B. v. Ceczy
mängib

TALLINN 410,4/731/12
TARTU 580,3/517/0,5

7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine
7.20 päevauudiseid

7.25 **hommikukontsert* ü.** Top-
man: marss „Halloo, siin Tal-
linn! — RR orkester. Lumbye:
Amelia-vals. Lumbye: šan-
panja-galopp — orkester. Rust:
Pisut kergeemlust pole halb.
Karlick: Kui Sonja tantsib
vene tantsu — Comedian Har-
monistid. Popurrii „Öo Hunga-
rias“. Pata: Lõbus mängu-
karu. Siede: Nukk ja hüpik-
nukk. Harbach ja Kern: Suits
läheb teile silma. Coward:
Mustlane. Urbach: fant. „Mä-
lestusi Griegist“ — orkester

8.10 hommikupalvus — õp. R.
Koolmeister

8.30 turuteade

13.00—13.30 kooliraadio. Matk
muinasjutumaale, Muinasjutte,
laule ja muusikat algkooli noo-
remale astmele.

17.50 heliplaate ja reklaami.

18.00 **Tantsurütme*.** Deprince:
foks „Miki akordion“. Peguri:
vals „Lindude äratuslaul“.
Engel: aeglane foks „Järgmi-
sel nurgal“. Rawicz: foks „Lu-
mehelbed“. Viini valssidopo-
purrii. Tangosid. Kappusch:
foks „Kaskaadid“. Romberg:
vals „Kas mäletad“. Friml:
foks-parafraas „Indiaani armu-
hüüd“

18.30 **india** keele tund edasi-
jõudnutele — R. Seth.

19.00 sise poliitiline ringvaade

19.15 **Meeskoorilaule.** Tallinna
linnateenijate meeskoor. Juh.
A. Karindi. Läte: Kostke lau-
lud. Törnpu: Valvur. A. Kapp:
Palumine. A. Kapp: Mu süda.

Aav: Humal. Tubin: Karjase
laul. Vörk: Meeste laul.
19.40 päevauudiseid
20.00 õige aeg. Ilma- ja jääteade
20.05 soololaule. L. Kuuler (sop-
ran). Merikanto: Pai, pai pai-
taressu; Päike paistab. Franz:
Sõber ole mulle jälle hea. Men-
delssohn: Uus armastus.
Strauss: Mu härra markii;
Mustlane.

20.25 A. Kenn: Kodukorrashoiu-
tüist talvel.

20.55 **orkestrikontsert.** RR ork.
Juh. F. Nikolai. Boteldieu:
avam. „Johann Parisist“. Ar-
mandola: Moodne stüit. Dvo-
rak: Slaavi tants nr. 4. Verdi:
fant. oop. „Traviata“. Tšai-
kovski: Romans nr. 5. Kron-
berger: Konnakuninga rongi-
käik. Waldteufel: Manola-vals.
Gyldmark: Balletstüit.

22.00 kirjanduslikke uudiseid
(Tartust)

22.15 **Instrumentaalkontsert (X).**
Mendelssohn: Viulikonts. op.
64. (Allegro molto appassionato
— Andante — Allegretto non
troppo). Fr. Kreisler (viul) ja
Berliini riigiooperi orkester.
Seletusi — A. Üksip.

22.55 päevauudiseid

LAHTI 1807,7/166/150
Helsingi 335 **Viiburi** 569,3

11.15—11.45 kooliraadio
16.15—16.40 kooliraadio

Lahti, soome keeles:

17.00 **ajavitekontsert.** Nylandi
orkester. Rossini: „Itaallanna
Algerias“, avamäng. Grainger:
Iiri rahvalaul. Debussy:
Menuett. Waldteufel: Barka-
rool. Rubinstein: Romanss.
Chopin: Polonees A-duur
17.40 retsitatsioon

18.00 **trompet.** F. Kaski. Saint-
Saëns: aaria oop. „Simson ja
Delila“. Levi: Viimne tervitus.
Rubinstein: Asra. Palmgren:
Suveõhtu

18.20 loeng
18.40—18.50 Wieniawski: Polo-
nees A-duur, op. 21*. H. Te-
mianka (viul)

19.15 **laul.** V. Heinämies. Kas-
vas: Melartin, Palmgren, Ran-
ta, Kuula

19.35 reportaaž Ateneumist

20.00 **klaver.** D. Koppel (Taa-
nisti). Nielsen: Chaconne. Kop-
pel: 2 tantsu. Stravinski: Pet-
ruška-stüit

20.30 diskussioon

21.00—21.45 **orkester.** Fučik:
Viimne tervitus. Lehar: „Nae-
ratuste maa“, avamäng. Kom-
zak: Badeni neiid. Trojan:
„La Lumia“, pasodoble. Miez-
ner: Romantiline tšardas (viu-
lisoolo: E. Cronvall). Mathis:
„Pidu Sevillas“, hispaania rap-
soodia. Kochmann: Marss

Helsingi, rootsi keeles:

17.00 Lahti
17.40 loeng
18.00 Lahti
18.20 reportaaž
19.15 retsitatsioon
19.40 **laul.** Hilde Maifält. Kas-
vas: Benatzky, Strauss, Friml,
Melichar, Abraham, Johan,
Malmström
20.30 veste
20.50 humoreske
21.00—21.45 Lahti

RET raadio
on ilus silmale ja
kaunis kõrvale.

Lahti:
22.10 **kontsertmuusika***
23.00—24.00 ajaviite- ja tantsu-
muusika*

RIIA 238,5/1258/15
Madona 514,6 **Kuldiga** 271,7

12.00—12.30 heliplaate
13.05—13.25 Riia: heliplaate
16.00—16.40 populaarseid meloo-
diaid. Havaiikvartett
17.00—17.25 ajaviitemuusika*
17.50—18.15 **viul.** R. Mikelsons:
Castrucci: Sonata (Largo —
Allegro non troppo — Largo —
Allegro). Gluck: Meloodia. De-
bussy: La plus que lente.
Kreisler: Hiina tamburiin
18.30 koorilaul
19.00—19.15 ajaviitemuusika*
19.30 **Gounod' ooper** „Romeo
ja Juliette“. Kaastegevad: Ade-
le Pulcini-Karps (Juliette) ja
J. Vitiňš (Romeo). Ülekanne
Rahvusoperist. — Pärast aja-
viitemuusika*

23.15 saksakeelne informatsioon

KAUNAS 1961/153/7
Klaipeda 531/565/10

19.15—19.40 heliplaate
20.30—21.00 kontsert. Tšaikovs-
ki: Adagio ja vals V sümfoo-
niast; „Pähkklipureja“, kat-
kendeid
21.20—21.35 laul
21.50—22.20 kontsert. Beetho-
ven: „Coriolanus“, avamäng.
Dvořak: Adagio ja finaali tšel-
lokterstidist
22.35—22.50 laul
23.00—23.30 Brahms: Tšelloso-
naat e-moll

VARSAVI 1339,3/224/120
Poznan 345,4 **Vilno** 559,7
Lwow 377,4 **Katowice** 395,8

13.03—14.00 lõunasaade
17.15—17.50 salongtrio
18.15—18.50 **klaver.** Saint-Saëns:
Capriccio Glucki oop. „Alceste“.
aineil. Gluck-Brahms: Gavott.
Schubert: Nokturn triole, op.
148; Kvintett A-duur klaverile
ja keelpillidele, op. 114

STOKHOLM 426,1/704/55
Motala 1388,9 **Göteborg** 318,8
Hörby 265,3 **Sundsvall** 499,2

13.25—13.45 lõõtspillimuusika
14.00—14.30 heliplaate
15.00—16.00 ajaviitemuusika. G.
Österbergi kapell

18.30—18.45 **viul.** C. Barkel.
Rosenberg: Prelüdi; Meloo-
dia; Humoresk. Szymanowski:
Arehuse kaev
19.15—21.15 „Waldteufeli
vals“, orkester ja klaver
23.00—24.00 heliplaate

KOPENHAAGEN 255,1
Kalundborg 1250/240/60

13.00—15.00 ajaviitemuusika
16.00—17.30 orkester
18.50—19.15 heliplaate
21.10—23.00 **sümfooniakontsert.**
Solist: E. Kilenyi (klaver).
Šostakovitš: I sümfoonia, f-
moll, op. 10 (Allegretto —
Allegro — Lento — Finale).
— Vahaeg. — Chopin: Kontsert
klaverile ja orkestrile nr. 1,
e-moll, op. 11 (Allegro maes-
to — Romanze. Larghetto —
Rondo. Vivace). Liszt: Un-
gari rapsoodia nr. 6 „Pesthi
karneval“
23.40 laule
24.00 heliplaate
0.20—1.30 tantsumuusika

OSLO 1153,8/629/20
Trøndelag 476,9/629/20

17.30—17.45 viul*
18.05—18.55 ajaviitemuusika

19.20—19.45 muusika
21.00—22.40 **orkestrikontsert.**
Beethoven: „Prometheus“, ava-
mäng. — 3 laulu (tenor). —
Liszt: „Fausti-sümfoonia“, 3
pilti Goethe järgi
23.15—24.00 kabaree*

DROITWICH 1500/200/150
London 261,1 **Scott-N.** 285,7

13.05—13.25 ja 13.45 heliplaate
14.30 Trocadero orkester
15.15—16.00 heliplaate
17.05 heliplaate
17.15—18.45 **Bournemouthi lin-
naorkestri kontsert.** Solist: J.
Szigei (viul). Bizet: Süm-
foonia C-duur (Allegro vivo —
Adagio — Allegro vivace).
Brahms: Viuliloksert D-duur
(Allegro non troppo — Adagio
— Allegro giocoso). Sibelius:
„Lemminkaise tagasitulek“, le-
gend
9.00—20.00 tantsumuusika.
A. Saxon ja ta band

20.40—21.40 **BBC Empire-orkest-
ri kontsert.** Solist: A. Catter-
rall (viul). Haydn: Sümfoonia
nr. 100 (Sõjaväesümfoonia)
Beethoven: 2 romanssi (viul).
Tšaikovski: Allegro moderato
V sümfooniast. Sinigaglia:
Rondo, op. 42 (viul). Saint-
Saëns: „Phaeton“, sümfooni-
line poeem, op. 39
22.00—22.40 helifilmimuusika.
L. Levy orkester ja solistid
23.20—24.00 varieteesaade

0.20 **BBC teatrorkester.**
A. Fear (bariton). Rossini:
„Semiramis“, avamäng. — Gou-
nod: kavatiin oop. „Faust“. —
Bizet: stüit oop. „Carmen“. —
Bizet: aaria oop. „Carmen“. —
Joh. Strauss: valss oop. „Must-
lasparun“. — 2 laulu. — Sulli-
van-Hely-Hutchinson: „Ihu-
kaitsevähelane“, katkendeid
1.15 M. Flome ja ta band
1.30—2.00 tantsumuusika*

LONDON-R. 342,1/877/70

18.15—19.00 orkester
20.00 klaver
20.15—21.00 muusikaline kuul-
demäng

21.30 tantsumuusika
22.00 orel. Beck: Sonatiin.
Hoyer: Variatsioonid vana sak-
sa jõululaulu temal, op. 33

22.30—24.00 **Ibsen:** „Tondid“
0.25—1.30 M. Flome ja ta band
May Fair-hotellist*
1.40—2.00 klaver. C. Smith:
Chopin: Polonees cis-moll.
Rachmaninov: 2 prelüüdi.
Liszt: La Campanella

SOTI-REGIONAL 391,1/767

18.15—19.00 orkester (LR)
20.00 klaver (LR)
20.15—21.00 kuuldemäng (LR)
21.40—21.55 viul
22.30—24.00 Ibsen: „Tondid“
0.40—2.00 vt. LR

RADIO PARIS 1648/182

18.00—18.15 laul
19.00—20.30 komöödia
22.15 **viul.** Paganini: Caprice
nr. 17. Couperin-Salmon: Les
chérubins. Wieniawski-Thiba-
ud: Saltarello
22.30 **sümfooniakontsert.**
Brahms: IV sümfoonia. —
Laul — Hahn: Kontsert klaveri-
le ja orkestrile. — Laule
0.30—0.45 heliplaate

PARIS P.T.T. 431,7/695

18.45—19.45 ajaviitemuusika
20.30—21.00 orel. Frescobaldi:
Tokaata; Ricercare. Bach: 2
koraali. Mendelssohn: IV so-
naat. Barié: Lamento.
22.00 ajaviitesaade
22.30—0.30 kuuldemäng
0.45 heliplaate

LILLE 247,3/1213/60

18.45—19.00 heliplaate
22.30—0.30 ajaviitesaade

BRÜSSEL 321,9/932/15

19.00—19.45 ajaviitemuus. Ork.
20.30—20.45 heliplaate

ROOMA

25.24 m
12.00 teated. — Tantsumuusika ★
13.00 teated. — Operetimuusika ★
14.20—15.30 teated. — Klaver. — Trio ★ 17.00 teated. — Vaimulik muusika ★ 18.20—19.20 teated. — Ajaviitemuusika.
31.13 m
19.30—20.10 araabia saade ★
22.00—24.00 sümfoniakontsert (R). ★ 1.05—2.30 teated. — Viul. — Tenor. — Sönalist. — Sopran. — Rahvamuusika. — Tantsumuusika. ★ 2.35—4.00 teated. — Ajaviitemuusika.

RUYSSELEDE 29,04 m
20.30—21.30 kontsert*. Tšaikovski: Itaalia capriccio. Vivaldi: Sonata e-moll; Kontsert kvartetile nr. 5. Mendelssohn: „Hebriidid“, avamäng. Prokofjev: Klaverikontsert nr. 3, C-duur

PHOHI — EINDHOVEN
16,88 m
16.00—16.40 kirev saade

TOKIO 19,97 m 25,42 m
22.15 jaapani muusika. ★ 22.30—23.00 päevauudiseid prantsuse, saksa ja jaapani keeles

LAUPÄEV

11. detsember

16.40 Riia: Puccini oop. „Boheem“*
17.00 D-sender: B. v. Geczy mängib
18.05 Stockholm: Orkestrikonts.
18:30 Tallinn: Eesti ajaviitemuusika. RR orkester
18.40 Budapest: Beethoven: III sümfonia
20.10 Königsberg: Ajaviitemuusik.
20.15 Riia: Kalmani operetimuusika
20.50 Lahti: Schuberti-õhtu
21.00 D-sender: Ajaviitemuusika
21.00 Köln: Lincke-õhtu
21.30 Viini: Pepöcki op. „Gueball Schönbrunnis“
21.30 London-R.: Haydni kammermuusika
22.00 Milaano: Meyerbeeri oop. „Aafrikalanna“
22.00 Berolinster: Mussorgski koom. oop. „Sorotšinski aastalaat“
22.00 London-R.: Orkestrikonts.
22.20 Budapest: Mustlaskapell
23.00 Varssavi: Orkester
23.20 Budapest: Mustlaskapell
23.35 Droitwich: Ajaviitemuusik.

TALLINN 410,4/731/12
TARTU 580,3/517/0,5

7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine
7.20 päevauudiseid
7.25 hommikukontsert* Suppé: avam. „Luuletaja ja talupoeg“
Thurban: ameerika süit „Yankiana“ — ork. Dvořak: Slaavi tants nr. 1 — tšehhi filharmoonia orkester. Kull: Kontsertvalss — RR orkester. Dvořak: Slaavi tants nr. 6 — Tšehhi filharmoonia orkester.
Stolz: pop. „Kui õitsevad väikesed kannikesed“ — suur ansambel. Dostal: fant. „Tervitusi Viinist“ — orkester.
8.10 hommikupalvus — õp. A. Täheväli.
8.30 turuteade
17.50 heliplaate ja reklaami
18.00 K. Jungerman: Vaimne elu Hiinas.
18.30 Ajaviitemuusikat eesti autoreilt. RR. orkester. Juh. prof. R. Kull. Simm: avamäng op.

„Kooparütitel“. Koomägi: Kurb laul. Ploom: Väike süit; a) Eelmäng; b) Labajalavalss; c) Andante; d) Skertso. Mihkelson: Serenaad (viulisoolo R. Palm). Lemba: Skertso. Kull: Unistus „Noorepõlve mälestustest“. Jürgenson: valss „Rukkirääk“. Liinev: marss „Põhja kodu“.
19.35 saatekava ülevalde
19.40 päevauudiseid
20.00 õige aeg. Ilma- ja jääteade
20.05 Välispoliitiline ringvaade H. Rahamägi.
20.25 „Lõbusad velled“ mängivad vanu tantsulugusid.
21.05 lugemistund. H. Laur loeb katkendi A. Jakobsoni romaanist „Väikne õhtu.“
21.35 Viini, mu unistuste linn. Viini muusikat ja juttu Viini heliloojatest.
22.15 rütme tantsuparketit. Moodne tantsumuusika „Estonia“ Valgest saalist. J. Pori ja tema orkester
22.55 päevauudiseid

LAHTI 1807,7/166/150
Helsingi 335 Viiburi 569,3

9.45 üliõpilaskonna laulukoori ärasõit Ameerikasse, reportaaz Lahti, soome keeles:
17.00 heliplaate
18.00 noortele
18.20 lõõtspillimuusika
18.40—18.50 daamidele
19.15 loeng
19.35 retsitsatsioon
20.00 laul. G. Malmstén kannab ette oma laule
20.20 reportaaz
20.50—21.45 Schuberti-õhtu. Orkester ja K. v. Baltz (viulil). Sõjaväemarss. Lõpetamata sümfonia. I osa. — Viulisoosid. — „Rosamunde“, avamäng
22.10—24.00 tantsumuusika ülekanne restor. „Pörssi“
Helsingi, rootsi keeles:
17.00 Lahti
18.00 lastele
18.20 Lahti
18.40—18.50 veste
19.15 rootsi laule. B. Strandén. Kavas: Rangström, Wennerberg, Peterson-Berger
19.35 loeng
20.00 loeng
20.20 akadeemiline laulukoor
20.50 Lahti
22.10—24.00 Lahti

RIIA 238,5/1258/15
Madona 514,6 Kuldiga 271,7

12.00—12.30 heliplaate
13.05—13.25 Riia: heliplaate
15.30—16.20 läti salongmuusikat ja laule. Auziņš: „Kurbus“, valss. Betiņš: Albumleht; Karnevalilaule. — Laule* — A. Kalniņš: Humoresk. Veilands: Armuud faun. — Laule*. — Reinholds: Kohutav unenägu. Lietiņš: Lumehelbed. Vitoliņš: Tango-laule. — Laule*. — Veilands: Unelm. Allunans: Scherzando
16.40 Puccini ooper „Boheem“*
18.30—19.00 orel. A. Kalniņš. Bach: 2 väikest prelüüdi ja fuugat. Bossi: 2 miniatüüri. Sanders: Pastoraal. Malling: Jeesus-Kristus. Jakobson: Dopelt-fuuga. Koraal
19.40—20.00 kontsert*
20.15 „Silva“, montaaž Kalmani operetimeloodiaid. Paula Brivkalns (sopran), Vera Fricovičs (sopran), N. Vasiljevs (tenor), A. Kortans (bariton) ja orkester
21.20 Riia: klaver*
21.30—22.00 Riia: orkester.

Massenet: Napoli stseenid: a) Tants; b) Protseessioon; c) Pidul. Leoncavallo: fantaasia oop. „Sasa“
21.20—22.00 Madona, Kuldiga: tantsumuusika
22.15—24.00 tantsumuusika*

KAUNAS 1961/153/7
Klaipeda 531/565/10

18.15—18.30 heliplaate
18.45—19.00 laul
19.00—19.30 küttide pooltund
20.30—21.00 kontsert
22.00—22.40 konts. Offenbach: „Orfeus aailmas“. Ohlsen: Lotostüül. Tšaikovski: fantaasia oop. „Eugen Onegin“
23.00—23.30 kontsert

VARSSAVI 1339,3/224/120
Poznan 345,4 Vilno 559,7

Lwow 377,4 Katowice 395,8
13.03—14.00 lõunasaaide
17.15—17.50 laul ja klaver
18.15—18.50 operimuusika
19.15—19.10 laulukesi*
20.00—20.50 saade poolakaile välismaal
21.00—22.30 ajaviitemuusika. Orkester ja vokaalansambel
23.00—23.50 orkester. Tšaikovski: Itaalia capriccio. Grieg: Solveigi laul. Boccherini: Menuett. Paderewski: Armastuslaul; Scherzino. J. Strauss: Keisrivalss. Tšaikovski: Andantino IV sümfoniast; Väike marss

STOKHOLM 426,1/704/55
Motala 1388,9 Göteborg 318,3

Hörby 265,3 Sundsvall 499,2
13.25—13.50 ajaviitemuusika.
14.00—15.00 sõjaväeorkester
15.30—16.10 kammermuusika. Berwald: Keelpillikvartett Es-duur (Allegro con brio — Adagio quasi andante — Scherzo — Allegro di molto). Wirén: Keelpillikvartett nr. 2, C-duur (Teema variatsioonidega — Skertso — Finaal).
16.40—17.40 heliplaate
18.05—19.00 orkestrikontsert. Glinka: „Elu tsaaari eest“, avamäng. Sibeliuss: Dryade. Saint-Saëns: Surnute tants. Atterberg: „Turandot“, süit. Svendsen: Pariisi karneval
19.30—19.55 Roesgen-Champion: „Laste muinasjutt“, süit kahele harfile
20.30—21.15 vana tantsumuusik.
22.00—22.45 kabareesaade
23.00—24.00 tantsumuusika

KOPENHAAGEN 255,1
Kalundborg 1250/240/60

13.00—15.00 ajaviitemuusika
15.30—17.30 orkester ja laul
18.50—19.15 heliplaate
21.00—22.00 rootsi muusika. Orkester. Kavas: Atterberg ja Broman
22.20—23.05 „E. Caruso“
23.25 mandoliinimuusika
24.00—2.00 tantsumuusika

OSLO 1153,8/629/20
Trondheim 476,9/629/20

17.00—18.00 orkester
18.35—19.25 ajaviitesaade
21.00—22.15 orkester. Kavas: Rossini, Kalman, Lincke, Fučik, Olsen, Krüger jt.
23.15 vana tantsumuusika
23.45—0.30 tantsumuusika

Ostes RET raadio,
omandate parima.

DROITWICH 1500/200/150

London 261,1 Scott.-N. 285,7
13.00 heliplaate
13.45 BBC orkester
14.30 tantsumuusika*
15.00 Commodore'i orkester
16.00 metsosopran ja tenor
16.30 katkendeid Humperdincki oop. „Hänsel ja Gretel“*
17.00 kinoorel ja klaver
17.30 W. Reynoldi oktett. Kavas: Fernandez, Henmap, Mirrake, Openshaw, Rawicz jt.
18.00—18.40 viulil ja klaver. Chopin: Nokturn nr. 1, F-duur, op. 15; Ballaad nr. 3, As-duur, op. 74 (klaver). — Walthew: Sonata G-duur, Scott: Iiri laul. d'Ambrosio: Sonnet allègre. Ireland: Ba'atell (viulil). — Chopin: Valss nr. 2, a-moll, op. 34; Valss e-moll, op. posth., 2 etüüdi
19.00—20.00 C. Gibbons ja ta ansambel
20.30—21.30 BBC orkester. N. Walker (bass). O'Connor Morris: Heroiline avamäng, op. 36. d'Erlanger: Tantsiv bongkääk. — Aaria. — White: Meditatsioon. — 2 laulu. — Elgar: Süit nr. 2
22.00—23.00 varieteesaade
23.35—0.40 BBC teatriorkester. A. Campoli (viulil). Ansell: „Windjammer“, avamäng. Cullotta: Skertso; Arabesco. Vieuxtemps: Ballaad ja polonees viiulile ja orkestrile. Maganini: Ornitoloogiline süit, 2 osa. Scharwenka: „Poola tantsuviisid“, süit. Sarasate: Mustlasviisid viiulile ja orkestrile. Puccini: katkendeid oop. „Madame Butterfly“.
1.00—2.00 Grosvenor House'i tantsuband

LONDON-R. 342,1/877/70

18.00 muusikat Argentiinast
18.20—19.00 kabareesaade
20.00 BBC puhkpilliorkester ja koor. San José: „Crisostomo“, hispaania marss. Reznicek: „Donna Diana“, avamäng. — 5 laulu. — Miller: Fantaasia XVII sajandi muusikast. Bizet: Hispaania serenaad. O'Neill-G. Williams: Torupill
20.50—21.20 muusika. Kavas: Glogen, Confrey, Green, Venuti, Brown, Chaminda jt.
21.30 Haydni kammermuusika. Trio keelpillidele nr. 6, D-duur. — 3 laulu (sopran)
22.00 BBC orkester. L. Kentner (klaver). Balakirev: „Kuningas Lear“, avamäng. Delliuss: Suvises aias. Liszt: Busoni: „Stenka Rasin“, sümfoniiline poem
23.00—23.20 šoti tantsumuusika
0.30—2.00 Grosvenor House'i tantsuband

ŠOTI-REGIONAL 391,1/767

18.00—19.00 vt. London-Reg.
20.15—20.45 puhkpilliorkester. Kavas: Fučik, Alford, Tate, Rimmer, MacKenzie
21.05—21.20 muusika (LR)
21.30 kammermuusika (LR)
22.00—22.30 BBC šoti orkester. Kreisler-Artok: Väike Viini marss. Kreisler-Roberts: Iilus Rosmarin; Armupiin; Armuroom. Braga-Artok: Serenaad. Albeniz-Artok: Malaguena. Debussy-Artok: Mustlantsants
22.50—21.20 šoti tantsumuusika
22.50—23.20 šoti tantsumuusika
0.40—2.00 vt. LR

RADIO PARIS 1648/182

17.45—18.00 laul
22.15 kuulsaid koore*
22.30 kuuldemänge
23.10 ajaviitemuusika

LÜHILAINERINGHÄÄLING ÜHENDRIIKIDES JA INGLISMAAL

Hiljuti alustasid mõlemad suured Ameerika ringhäälinguseltsid, National Broadcasting Company ja Columbia Broadcasting System korrapäraselt lühilaine-tegevust, korraldades saateid peamiselt Lõuna-Ameerikale ja Euroopale. Öieti peab inestama, et Ühendriigid, vanimaid ringhäälingumaid maailmas alles nii hilja hakkavad tähelepanu pöörma sellele alale, kuna Ameerika juba varakult oli seadnud sisse elava saatekavade vahetuse paljude riikidega lühilaineil. Selle põhjust tuleb otsida Ameerika ringhäälingu erilises organisatsioonis, kuna ta oma saatekava, mida finantseeritakse tuludega reklaamist, peab andma esimeses järjekorras oma kuulajatele, kes ostavad reklaamitud kaup, tähendab Ühendriikide elanikele ja naabermaale Kanadale, mis on samuti saavutatav normaallainetel. Pea-aegu kõigist riikidest võib ütelda, et seal lühilainesaatjad on valitsuse käes. Kas vahest ei kardetud, et Ühendriikide valitsusel tekib samasuguseid soove, millega sealsele eraringhäälingu põhimõttele oleks antud otsustav hoop? Et suurte monopoli-seisukorras olevate seltside vaenlasile oleksid antud kätte kaaluvad argumendid riikliku ringhäälingu kasuks, mille tagajärgi oleks olnud raske ette näha?

Nüüd on aga ringhäälinguseltsid oma kiire otsustamis- ja orienteerumisvõimega ette jõudnud kõigist selletaolisist võimalusist, kuna nad ise löid lühilaine-ringhäälingu ja võtsid valitsuselt kohustuse, mis paratamatult oleks esile kerkinud lühilaine-ringhäälingu üldise arenguga. Võib oletada, et lühilainetegevus NBC-le ja CBS-le on esialgu ainult kõrvalala, mis suuremate eesmärkide taotlemisel kuulub kauba juurde; kas sellest kunagi hiljem kujuneb eriala, seda näitab tulevik. Ringhäälinguseltsid võivad igatahes väita, et nad oma ärihuvide kõrval — nimelt aega müües — annavad ruumi ka teistele vaadetele.

Neil päevil saatis CBS teise Euroopa esindaja meie mandrile, kelle asukohaks on Viin; peabüroo asub Londonis, kus ka NBC-l on oma Euroopa esindaja; tema teine esindaja asub Baselis. Neil neljal „ringhäälingusaadikul“ on samasugused ülesanded kui saksa esindajal dr. Sellil ja inglise esindajal F. Greenil Ühendriikides: nad jälgivad pidevalt poliitilisi ja kultuurilisi sündmusi, nad valivad ülekandeiks saateid vastavalt ameerika kuulajate huvidele ja maitsele, teevad ettevalmistusi ülekandeiks ja peavad tihedat sidet ringhäälingu tehnilise osakonnaga. Kuna mõlemad nimetatud ringhäälinguseltsid on ägedad võistlejad, on esindajad loomulikult alatasa „jahil sündmuste järele“. Kui laiapiiriline on nende tegevusala, seda näeme mõningaist arvudest. Nii näi-

teks andis NBC 1930.—1936. aastail Euroopast Ühendriikidesse rohkem kui 1300 ülekannet ja Ühendriikidest Euroopasse ümmarguselt 400 ülekannet; see on kaunis ilus hulk aasta kohta.

*

Elavus Ameerikas ja üldse elav tegevus lühilaine alal pole jätnud mõju avaldamata ka Inglise ringhäälingule. BBC andis oma lühilainesaateid seni ainult inglise keeles, kindlasti juba ammu tuntud põhimõttel: „Kel on meiega tegemist või õigemini, kes tahab meid kuulda, peab mõistma inglise keelt.“ Selle põhimõtte aluseid on nüüd lühilaine-ringhääling tugevasti vapustanud. Mitmesuguste maade võõrkeelsed lühilainesaated on leidnud suure kuulajaskonna. Ja kui need saated rakendati poliitilise propaganda teenistusse, muutusid need teistele „ebameeldivaks“. Kui löögivõimas võib olla ringhäälingu propaganda kaitsmisel ja rünnakul, seda nägime näiteks Abessiinia sõja päevil. Inglismaa on oma tähelepanekute ja kogemuste põhjal nüüd nähtavasti teinud teatavaid järeldusi: impeeriumi ringhäälingu juhataja J. B. Clark pidi katkestama oma informatsioonireisi ümber maailma, sest ta kutsuti tagasi, et rajada lühilainesaateid laiemale alusele, nagu ühes eelmises numbris lühidalt teatasime. Huvitav on seejuures keelte valik: araabia, portugali ja hispaania. Esimene keel laseb oletada, et Inglismaa tahab haarata Vahemere ruumi esimeses järjekorras, Palestiinat ja Egiptust; informatsioon mõlemas teises keeles peab aga olema vastukaaluks Ühendriikide saatele Lõuna-Ameerikasse. Inglise esindaja Ameerikas, mr. Green, on viimasel ajal põhjalikult uurinud välismaa lü-

hilainesaadete vastuvõtutingimusi L.-Ameerikas. Kui edasi märkida, et arvatavasti seatakse sisse ka saated Lõuna-Aafrikale aafrika keeltes, siis loeks meenutada sellega koos mõningaid sõnu, mis on avaldatud Lõuna-Aafrika Unioonis, mis väljendasid mõtteid iseseisvusest. Ses mõttes oleksid võõrkeelsed impeeriumisaated teataval määral sisepoliitiliseks toeks Lõuna-Aafrika ringhäälingule, millel on teatavad sidemed Inglise ringhäälinguga.

*

Kui inglased väga kaua hoidsid kinni kord omaks võetud seisukohtadest lühilaine-ringhäälingu alal ja väga kõhklevalt võtsid ette muudatusi, siis kõneleb see nende konservatiivsusest; võib aga oletada, et nad oma impeeriumi-teenistuse laiendamisel töötavad väga sihikindlalt. Just Inglise ringhäälingu ringkonnad haaravad erilisel viisil kinni kõigist uuendustest. Nii on teada kaugenägemistegevus, mis algas möödunud aasta 2. novembril. Tehniliselt kui ka saatekava alal on kaugenägemine seal väga hästi organiseeritud, kusjuures pearõhku pannakse aktuaalsusele. Siin on inglased teinud kõik, mis võimalik. Nad on olnud suurejoonelised, hoolimata ebatalviselt suurtest kuludest, neil on olnud julgust katsetamiseks, nad on tegutsenud kindla käega ja neil on olnud õnne. Üsna sihikindlalt tüüritakse ühisvastuvõtu kõrval juba ka üksikvastuvõtu poole, mis on kogu kaugenägemise arengu olulisimaid probleeme. Senised arvud eraisikuile kuuluvate vastuvõtjate kohta on väga erinevad. Ameerikas märgitakse eravastuvõtjate arvu 1000—2000-ga, inglased aga ütlevad, et neil praegu töötab eravastuvõtjaid juba umbes 8000 ümber ja jõuluks loodetakse jõuda 10.000-ni. Saatjate väljaarendamise alal on BBC seevastu kaunis tagasihoidlik, — ta kontsentreerub peamiselt Alexandra-Palace'i saatjale Londonis.

„Raadio“

odavaim raadioajakiri Eestis!

Tellige endale ajakiri „Raadio“, siis on ta odavaim raadioajakiri Eestis. Peale selle pole Teil siis kunagi hoolt tema muretsemisega, vaid ta tuuakse Teile aegsasti koju kätte.

„Raadio“ tellimishind on aastas ainult kr. 4.50, 6 kuuks kr. 2.40, 3 kuuks kr. 1.20 ja 1 kuuks kr. 0.40.

Te võite juba praegu tellida „Raadio“ uueks aastaks. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused.

SOFIA SUURSAATJA TÖÖTAB

Bulgaaria on ühes teiste Balkani riikidega asunud energiliselt oma ringhäälingu väljaarendamisele. Hiljuti alustas tegevust Jugoslaavia uus Beogradi saatja ning nüüd järgneb sellele veel võimsam Sofia oma Bulgaarias. Uus Sofia töötab lainel 353 m 100 kW võimsusega ja on ka meil väga hästi kuuldav. Lähemal ajal hakkame tema saatekava avaldama ka oma ajakirjas.

Bulgaria riiklikul ringhäälingul on esialgsed saateruumid Sofias uue moodse raadiohoone valmisaamiseni. Juba nüüd mängib ringhääling Bulgaaria siseelus tähtsat osa ja tema reporterid on kõikjal.

Bulgaaria ringhäälingu saatekava rõhutab oma muusikalises osas oma rahvamuusikat. Loodetakse, et lähemas tulevikus on võimalik palgata 52-meheline sümfooniaorkester.

Peale hiljuti valminud Sofia suursaatja, mis asub Sofia ligidal Bakareelis, alustasid möödunud aastal tegevust väiksemad saatjad Varnas Musta mere ääres ja Stara Zagoras.

Veel Kreekas ja Albaanias puudub oma ringhääling, kuid kui kaua veel?

Pildil paremal: Isegi jumalateenistustel ei puudu mikrofoni, samuti kui kuningal piltki. Bulgaarlased on kreeka-katoliku usku.

Ringhääling Bulgaarias. Vasemal: Grupp bulgaaria rahvamuusikuid mikrofoni ees. Tüüpilisteks pildideks on kaval (flöödi taoline pill), gajda (torupill) ja gudulka (viituli liiki). — Paremal: Raadioreporter kojusõidul — voorimehena, sest need on Bulgaarias veel „moes“ ja ka autost odavamad.

RAADIO KALALAEVADEL

Novembrist märtsini on kõige tegevusrikkam aeg kaluritraaleritele, mis sõidavad Valgel merel ja Karu saare ümber, põhja pool polaarjoont — aeg, mil mandriinimesed poevad ahju äärde ja kuulavad ringhäälingut, sellal kui tuul ulub väljas ja vihm peksab vastu aknaid. Need laevad on harilikult ainult kuni 500 tonni suured ja 150—200 jalga pikad, kuid nad sõidavad oma kolmenädalase reisi ajal kuni 6000 miili.

Kuigi nende tonnaži juures pole raadioseaded sunduslikud, on nad siiski tabatahtlikult raadioga varustatud ja ajakohasema ehitusega kui nii mõnigi suur kaubalaev.

Suurem osa neist on varustatud raadiotelefoni ja morseseadeldisega, mis võib töötada igal lainepikkusel 100—1000 meetrini; peale selle omavad nad kuni 4-lambilisi vastuvõtjaid, peilimisaparaate 100—2000 meetrini, mille abil

määratakse sõidusuunda, ja kajamõõtjaid, mille abil elektriliselt saab mõõta meresügavust.

Raadiokajutid on neil laevadel väga väikesed, sest ruum on kallid.

Kui laev astub ühendusse mõne rannajaamaga, peab ta andma TR, „Time Rush“ signaali, mille all mõeldakse laeva nime, sihtkohta ja asukohta, et õnnetu korral oleks kergem laeva asukohta leida viimaste signaalide järele, mis laev saatis.

Põhjamerest põhja poole sõites jõuavad laevad Norra raadiojaamade piirkonda. Merel laevad võivad vahetada omavahel uudiseid telefoni kaudu. Laevadevaheline lainepaek on 140 meetrit. Sel teel võib saada teateid kalastamise tingimustest ja kojusõitvaist laevadest. Kõige raskemad on vastuvõtutingimused fjordides.

Kalastamine — see on kõige ärevam moment nii raadiotelegrafistile kui

kipparile, sest tähtis on sõita suure kalaparve peale. Seepärast on operaator alatiselt valvel, püüdes teateid kalaparvede suuruse ja kalade kvaliteedi, ilmastikuolude, laevade liikumise jne. kohta. Kui on satunud suurele parvele, teatatakse sellest raadio teel jalamaid teistele sama ettevõtte laevadele ja varsti kogunevad sinna laevad nagu mesilased mee ümber. Mõnikord on 20—50 laeva üksteise lähedal.

Operaatorid, kes on olnud mõni aeg kalalaeval, on suured eksperdid „kala haistmisel“ ja tunnevad seda ala sama hästi kui kipparid.

Kui kalasaak on hea, rakendatakse kõik käed tööle. Paarist tunnist magamisest peab piisama hea saagi puhul.

Keskööl Wickradio, traalerite koduranna jaam saadab eriteateid laevadele, mida saadavad laevade omanikud oma laevadele. Pärast seda algab laevadevaheline „jutuajamine“, mis vaibub umbes kella üheks õösel.

BEETHOVEN — KURT HELIGEENIUS

Paljusid helikunstnikke on tabanud rasked saatuselöögid. Mitmelgi helikunstnikul, kellest me veel edaspidi kuuleme, röövis saatus silmanägemise. Nende saatus oli muidugi karm, kuid mida tähendab silmanägemise kaotus võrreldes traagikaga, mis sai osaks neile meistritele, kes kaotasid neile kalleima meele, kuulmise!

Vapustavamaks näiteks on siin kõigepealt Beethoven. Pole teada, kas tema kurdiks jäämises oli süüdi mingi varajasem haigus või külmetus värske õhu ja külma veega liig ettevaatamatu ümberkäimise tagajärjel või jälle, nagu ta ise arvas, raske kukumine seljale. Kuigi mõned märgid lasevad oletada keskkõrva luustumist, siis on hiljem esile kerkinud oletusel, et haiguse põhjust tuleb otsida labürindist, mis oli ühenduses alatisele ülepingutatud peaajuga, ka oma tõenäolisus. Kuidas sellega lugu ka on, iga tahes ilmnesid kuulmishäired noore meistri juures, kes äsja oli vallutanud Viini ja kes kõrgema aadli salongides mängis tähtsat osa, juba enne 1800. aastat ja haigus näis kiiresti arenevat. 1801. aasta suvel kirjutas ta oma sõbrale Wegelerile, milliseid ravivõtteid ta on juba — enam-vähem asjatult — läbi teinud, ja kaebas kohisemise üle kõrvades. Teatris pidavat ta toetuma otse rambi äärel, et midagi veel kuulda. Kõrgemad helid läksid tal täiesti kaduma. „Võin ütelda,“ nii pihib ta, „et mu elupäevad on väga viletsad; juba kaks aastat hoidin ma seltskonnast peaaegu täiesti emale, kuna ma ei või inimestele ütelda, et olen kurt.“

Tema seisukord näis vahel ajutiselt paranevat, eriti siis, kui armastus Giulietta Guicciardi vastu andis talle uut elujõudu. Kuid see ei kestnud kuigi kaua. Seda tõendab testament, mille ta 1802. aasta sügisel tegi oma vendade kasuks. See algab sõnadega: „Oo, teie inimesed, kes peate mind vaenulikuks, isemeelseks või inimpõlguriks, millist ülekohtu te mulle teete. Teie ei tea põhjust, mis laseb mind teile sellisena paista...“ Ta kirjeldab vendadele oma parandamatut seisukorda, mis teda sunnib teeskleva või põgenema inimeste eest. „Kui pagulane pean ma elama. Lähenen ma seltskonnale, siis valdab mind hirm, et ma lasen määrgata oma seisukorda.“ Edasi vihjab ta ühele juhule, millest jutustab ka tema õpilane Ries. Viimane juhtis ühe jalutuskäigu ajal meistri tähelepanu karjase vilemängule. Ent Beethoven ei kuulnud seda ja see viis tema vaikselle meeleheitele. Liigutavalt palub ta lõpuks testamendis oma vendi lasta tema kannatuse põhjus pärast oma surma arsti poolt kindlaks teha, „et maailma vähemalt pärast minu surma niipalju kui võimalik lepitada.“ Masendavad on sõnad, mis on kirjutatud testamendi järelsõnas: „Oo Issand, lase mulle veel kord osaks saada üks rõõmupäev. Nii kaua juba on mulle

Beethoven oma elu lõpupäevil.
F. Waldmülleri maali järele.

võõras tõelise rõõmu vastukõla — oo, millal, Jumal võin ma teda looduse ja inimeste templis jälle tunda. — Ei ialgi? Ei — see oleks liig vali.“

Oma seisukorda ei suutnud meister maailma eest kaua muidugi varjata. Seepärast alistus ta saatusele ja kirjutas 1806. aastal Rasumovsky kvarteti finaali skitsilehele: „Sinu kuulmise puudumine ärgu olgu enam saladuseks, ka mitte muusika juures!“ Haigus arenes aegamööda, kuid järjekindlalt. Paranemine, mis näis ikka jälle lootusi äratavat — vasem kõrv pani pisut kauem vastu kui parem — osutus petlikuks. Beethoven pidi üha enam piirama oma tegevust pianistina ja dirigendina. Tema korratu poissmehele, mitmesugused pahanõudused, mis tal olid sugulastega, poliitiliselt ärevad ajad — need kõik aitasid kaasa, et üha üksikumaks, umbusklikumaks muutuva veidriku seisukorda veelgi pahemaks teha. Ta katsetas alguses kõiksugu kuulamisaparatuuridega, kuid neist polnud kasu. Nii võis ta lõpuks välismaailmaga läbi käia ainult kirjalikult. Umbes 1815. aastast alates laskis ta kõik küsimused, mida külalised talle esitasid, ja vastused, mis need talle andsid, kirjutada paberilehtedele, tahvile ja lõpuks vihikutesse. Enam kui sada sellist „konversatsioonivihikut“ on temast säilinud ja need on väärtuslikuks allikaks tema eluloo uurimisel.

Ikka jälle tõrkus Beethoven oma saatusele alistumast. Nii näiteks leidsid kord kaks tema hea, tuttava tütar, kes tulid teda külastama, Beethoveni rusikatega klaveriklahvidele tagumast, kusjuures ta meeleheitlikult hüüdis: „Ma ei kuule midagi, mitte midagi.“ See oli umbes 1818. aastal ja veel 1823. aastal tabas tema sõber viulimängija Schuppanzigh, Beethoveni saapapoisiga vastu seina tagu-

mast, et kindlaks teha, kas ta kuuleb veel müra.

Veel pärast 1915. aastat mängis Beethoven siiski klaverit, andis tunde ja dirigeeris juhuslikult orkestrit. Need vähesed, kellel õnnestus teda meelitada improviseerima, olid ometi vaimustatud mängust. Õpetajana vaatas ta teraselt õpilaste sõrmedele ja umbes samuti oli lugu ka dirigeerimise juures, ainult selle vahega, et siin tekkis muidugi tõsiseid arusaamatusi. Nii näiteks juhtus, et sellal kui oma helinägemusist täidetud meister võimsate kehaliigutustega püüdis orkestrile edasi anda oma tahet, see aga, juba ammugi partituuri teise osa juurde jõudnud, hirmuga jälgis esimest viiulit, kes nägi vaeva orkestri vaoshooidmisega. 1822. aastal tahtis Beethoven kord ise dirigeerida oma ooperit „Fidelio“, mille peaosaliseks oli määratud seitsmeteistkümnendaastane Wilhelmine Schröder. See jutustab järgmist: „Tol korral oli meistri füüsilise kõrv juba kõigile helidele suletud. Segase näoga, silmis üleilmlik vaimustus, taktikepiga ägedalt vehkides, seisis ta all keset mängivaid muusikamehi ega — kuulnud ühtki heli. Kui tema arvates pidi mängitama pianot, ronis ta peaaegu noodipuldi alla, ja tahtis ta märkida fortet, hüppas ta kummalisimate liigutustega õhku, lastes kuulda imelisimaid hääli. Iga minutiga muutusime üha ebakindlamaks... Ei puudunud palju, et tumm meister oleks viinud lauljad ja orkestri suurimasse segadusse ja taktist välja... Kontsertmeister Umlauf pidi võtma enda peale raske ülesande meistritele selgeks teha, et tema juhatuses all ooperit ei saa ette kanda. Kurvameelne pilk taeva poole pöördud, loobunud ta siis sellest ja nii leidsin ma ta järgmisel õhtul etenduse ajal sügavasse mõttesse vajunud Umlaufi taga orkestri hulgas istumas...“ Umbes samasugune oli lugu kuulsal kontserdil 7. mail 1824. aastal, kui ta dirigeeris „Missa solemnit“ ja IX sümfoonia. Ettekande lõpul pääsis lahti vaimustusetorm, kõik hüüdsid tema nime. Kuid Beethoven ei märganud sellest midagi, kuna ta seisis seljaga publiku poole. Üks lauljanna pidi tema ümber pöörama ja nii alles avaldas ta kummardusega oma tänu.

Mis oli see, mis sidus enneaegselt vananenud, maailmast täiesti tagasihoidlikust meistrit veel eluga ja andis temale jõudu? See oli, nagu ta reetis oma testamendis, lohutaja kunst, tegutsemine seesmises helidemaalmas. Kustunud oli ainult tema kuulmine välismaailma suhtes, seda jumalikumalt aga kõlasid helid tema hinges. Meie ei tea, milliseid helindeid meile oleks kinkinud mitte kurt Beethoven. Kuid üks on kindel: ainult kurt Beethoven võis anda meile teoseid, mis on tänapäeval väärtuslikumaid pühadusi, vii- (Lõpp järgmisel leheküljel joone all)

Lilleneiu Tuan-Ma

J. R. Harreri idamaa muinasjutt.

Tuan-Ma tavatses igapäev, kui päike alla vajus ja õhtupuna levis põleva eesriidena keiserliku palee tumedate aedade kohal, võtta laia madala korvi lilledega ja lahkuda oma väikesest vaesest majast. Ta läks alati lääne poole, tänavate ja platside poole, kus ilutsesid rikkad ja suursugused inimesed. Hõljuvalt käis ta, vaatas inimestest mööda, sest ta oli kurb, nii lõpmata kurb, kandes endas otsatut üksildustunnet.

Jälle oli õhtu saabunud ja taevas leekis kollaste krüsaanteemide värvides. Ning selles kollases kumas ujus hõbedane kuusirp. Tuan-Ma käis, silmad pöördud kuu poole, mille liigutav sära täitis ta südame kui mingi meloodia. Tuan-Ma käis ega pannud tähele teed. Nii jõudis ta keeldud linna väravasse. Nüüd oli taeva kollane värv üle õrna oraanžpuna muutunud veripunaseks. Jumalate hõbedane kuugondel näis hõljuvat põlevail taevavoogudel. Tuan-Ma seisatas, sulges pooleldi laud ja piilus ainult kitsa pilu vahelt. Nüüd nägi kõik palju muinasjutulisem. Ümberringi valitses vaikus, ainult üks lind laulis oma nuuksuvat laulu. Nüüd tundis neiu, nagu oleks puudutatud lillekorvi, mida ta hoidis kätel kui kinki: Ta pööris silmad teavast alla. Ta ehmus. Ta nägi enda ees keiserlikku kandetooli. Kandjad, kes vaatasid tummalt enda ette, olid seisatanud. Lampionides põlesid ähmased lilad ja rohelised tuled. Kandetoolis nägi ta noore, suursuguse hiinlase pead, kes naeratas vaevalt märgatavalt ja noogutas kergelt pead. Ta oli haaranud Tuan-Ma lillekorvi ja võtnud välja kimbukese tume-

mased klaverisonaadid ja kvartetid, „Missa solemmis“ ja IX sümfoonia.

Nii jumalt paistab meile Beethoven saatuse poolt nuheldud olevat, et kaldume unustama teisi kurte helimeistreid, kes kannatasid selle all enne ja pärast teda. XIX sajandil oli nimelt terve rida heliloojaid, kes jäid kurdiks. Neist kõneleme vahest hiljem. Siinkohal tuletame meelde veel üht kummalist kaju, hamburglast J. P. Lyserit. See püsima, fantastiline maalikunstnik-luuletaja kaotas kuulmise juba küueteistkümnenda aastal külmetuse tagajärjel, nii et pidi loobuma mõttest helikunstnikuks saada. Hiljem oli ta üks Robert Schumanni Taaveti-liitlasi ja kirjutas selle ajakirjale mitu muusikanovelli. Üldse keerles tema looming peaaegu ainult muusika ja helikunstnike ümber. Ta on jäädvustanud Beethoveni, keda ta isiklikult küll iialgi ei näinud, mitme oma joonistusega. Tuntuim on sammuva meistri pilt, teine Beethoveni pea kõrval. Pildil puudub peaaegu portreele omane sarnadus, kuid Beethoveni üldine hoiak on võrratult edasi antud.

lillasid kannikesi. Ta hoidis lilli oma näo lähedal ja noogutas jälle kergelt peaga. Kandjad hakkasid liikuma ja varsti olid lampionide hõljuvad tuled kadunud mustade väravavõlvide alla.

Tuan-Ma vahtis kandetoolile järele; ta viibis nagu unenäos. Liikumatu seisis ta; õhtupuna vajus hallikaslillasest tuhka ja nüüd torkis sügaval hõljuv kuu oma külma hõbeda läbi puude okste. Ja Tuan-Ma naeratas. Ning naeratades langetas ta käed. Korv libises tal käest ja lilled lamasid ta jalgade ees. Tuan-Ma libistas peened sõrmed üle lauba, nagu tahaks ta oma mõtted, soovid minema peletada. Siis kükitas ta maha, et lilli kokku korjata. Üks sõjameestest, kes pidasid vahti keeldud linna väravas, ruttas kärmesti lähemale, et neiu aidata. Ta kummardus, tahtis neiuale ütelda sõbralikku sõna, kuid pörkas tagasi. Lilledel vahel säras kuld ja miski roheline. See oli sõrmus. Nüüd põlvitas sõdur, puudutas laubaga maad ja lausutas:

„Jumalik, taevalik naine, ole mulle armuline! Õnnistagu sind jumalad alati nii, nagu nad sind täna õnnistasid!“

„Mis sul on? Keda sa pilkad!“ naeris tasa Tuan-Ma.

„Jumalik naine, kas sa ei näe sõrmust? Keisri sõrmust?“

Nüüd teadis Tuan-Ma, miks suursugune isand kandetoolis oli võtnud lilli, maksmata talle nende eest; ta oli lasknud sõrmuse korvi langeda. Ja see oli keisri sõrmus. Oo jumalad, noor keiser Li-Huang-Min oli temale naeratanud!

Tuan-Ma tõstis sõrmuse üles. Suur tume smaragd vaatas talle saladuslikult otsa. Ta katsus sõrmust sõrme pista. Näe, see sobis täpselt nimetissõrme. Tuan-Ma tõstis käe, kuuvalgus murdus smaragdis. Nüüd õhkas Tuan-Ma õnnest palve jumalate poole. Siis tõstis ta kiiresti korvi ja lilled üles; ta pidi ruttama oma vaesesse majja, mis oli nüüd unistustepäale. Ta pidi sõrmust vaatlema kogu öö.

Ent vaevalt oli ta hakanud liikuma, kui teda piiras uhkesti riietatud inimparv. See kummardus tema ees. Keegi

„Tähelepanu, tähelepanu, te kuulete kohe täissõõnud krokodilli rõhkimist!“

(Frantsuse raadionali)

ilus naine astus tema juurde ja pani talle uhke kullaga tikitud loori ümber. Ta tõsteti kandetooli, tõrvikud ja lampionid süüdati ilutulestikuks. Nüüd kohisesid puud, veed laulsid, kaugusest kostsid gongilöögid. Pidulikult mindi astmeid mööda üles.

Peatuti. Keegi avas kandetooli.

Li-Huang-Min aitas ta naeratades kandetoolist välja. Tuan-Ma tahtis laskuda keisri ette, kuid keiser tõstis ta üles ja suudles ta takslevat suud.

„Armsam, ainus, sa mu keiserinna!“ sosistas ta. „Jää minu juurde! Olen su ori!“

Teade sellest levis kiiresti üle kogu Hiina. Herolidid kogusid rahva enda ümber. Ja vaevalt oli teade vastu võetud, kui valmistuti rõõmupeo ning tänuohverduste vastu. Luuletajad laulsid ilusamaid hümne. Igal pool võis kuulda:

„Rõõmustage ja tänage jumalaid! Meie keiser Li-Huang-Min andis oma smaragdsõrmuse lilleneiuale. Rõõmustage, meie saame endale varsti keiserinna. Paluge jumalaid, et need õnnistaksid Tuan-Mad!“

„Mida kannad sa rinnal rõivaste all nagu aaret?“ küsis Tuan-Ma ja liibus keisri vastu.

„Mida kannad sa oma nimetissõrme?“ küsis Li-Huang-Min.

„Kannan su sõrmust, oo käskija!“ vastas Tuan-Ma.

„Kannan kannikesekimpu oma rinnal, oo Tuan-Ma! Nägin unes, et jumalad on minu peale kadedad. Kõik nende taevased varad ei kaalu üles kannikesi, mis ma võtsin su korvist!“

„Vaata, kuidas mu keha põleb, isand! Minus loidab armastus!“

„Järve vood on jahedad, Tuan-Ma! Kuuled sa lainete tasast loksumist, kui aerud langevad voogudesse?“

„Veri laulab, isand! Sinu sõrmedes laulab veri. Tunnen su sõrmi; ja iga sõrm laulab: Armastan sind!“

Pikk, kitsas gondel libises läbi öö. Tuan-Ma ja keiser kuulasid lainete hääli ja tuule sosistavat laulu. Nad kõnelesid, nad vaikisid, nad olid õnnelikud. Seal ütles Li-Huang-Min:

„Tuan-Ma, näen kortsu su laubal. On sind keegi solvanud? Lasen ta surmata, selle inimese ja kogu tema perekonna!“

„Keegi ei ole mind solvanud, oo isand! Kuid ma nägin täna kedagi inimest nutvat. Keegi ei tohi nutta, kui sa mind armastad!“

„Kes nuttis? Lasen ta üle külvata kulla ja teemantidega. Ta ei tohi nutta. Ütle, kes nuttis!“

„Van-Tsai! Ta nuttis pool ööd! Ta ilusate silmade ümber on punased viirud.“

Keiser ütles kurjalt:

„Van-Tsai võib nutta kogu eluäeg, ta on sinu peale kade!“

„Oo isand, tee, et ta enam ei nuta. Mul on temast kahju.“

„Lassen tal pea maha raiuda, siis ta ei nuta enam! Vihkan tantsijannat!“

„Ta armastab sind, isand.“

„Kes tohib mind armastada? Mitte keegi! Ainult sina, Tuan-Ma, sina tohid mind armastada, sest ma palun sind, et sa armastaksid mind, oma orja. Ja nüüd mitte ühtki sõna enam Van-Tsaist!... Naerata, Tuan-Ma! Ka Van-Tsai peab naeratama. Sinu pärast tahan ma tantsijannale rõõmu teha. Ta peab olema su seltsiline, kui sa tahad!“

*

Van-Tsai, kitsaste puusadega tantsijanna, suudles Tuan-Ma jalgu. Ta suudles tema põlvi ja käsi.

„Kuidas tänan ma sind! Sa oled nii hea! Sa andestad mulle, et ma keisrit salaja armastan. Sa jätab mu enda ja tema lähedusse. Olen su alandlik sõbratar kuni surmani.“

*

Päev oli saabunud, mil pidi peetama pulmi.

„Kas sa ei taha enne, oo jumalik sõbratar, templis viia ohvrit võõrale armastusejumalannale? Sul peab alati õnne olema! Veel on aega. Enne kui kuu on jõudnud taevaks vaksa maad edasi, oleme jälle tagasi. Võtame kõige kiiremad kandjad!“

„Hea, rutakem!“

Puude varjud taarusid mööda; kandjad lõõtsutasid ja lampionid kustusid, nii ruttu liiguti edasi. Tuan-Ma muutus kärsituks.

„Kas kestab veel kaua?“ küsis ta. „Varsti jõuame templisse, oo Tuan-Ma!“ ütles tantsijanna.

Korraga peatusid kandjad. Van-Tsai ütles:

„Igivanad on kombes selles templis ja valjud on eeskirjad. Sa pead riided seljast võtma. Ainult loori võid sa jätta niude ümber ja lille juustesse. Ka sõrmuse pead sa ära võtma!... Ära kõhkle, oo keiserlik sõbratar! Sa teed ju kõik enda ja tema pärast, teie õne pärast.“

„Tema pärast jah!“ ütles Tuan-Ma ja kuulas sõna. Vaevast oli ta võtnud sõrmuse sõrmest, kui Van-Tsai haaras selle ja pani enda sõrme. Ta nägu muutus; halastamatu pilge välkus ta silmist. Ta hüppas välja kandetoolist ja karjus:

„Siin ta on! Tulge siia! Keisri nimel!“ Ja ta sirutas välja käe, mille sõrmes läikis keisri smaragdsõrmus.

Järgmisel silmapilgul kiskusid karedad käed Tuan-Ma kandetoolist välja. Ta tirti üle platsi, mida valgustasid paljud tõrvikud. Keset platsi seisis tulp. Selle külge seoti Tuan-Ma. Ta

kisendas kõrvulukustavalt. Kuid ümberringi karjuti ja naerdi. Piitsalöögid veristasid tema jalgu. Himurad käed haarasid tema loori. Keegi ronis häbi-posti otsa ja suudles teda metsikult. „Oo, kuidas ta välja nägi! Tal puudus pool nägu, ta ümber levis hais. Tema hingeõhk röövis Tuan-Mal meelemärguse. Ent uus piitsahoop äratas ta minestusest.“

Ta ees seisis Van-Tsai ja naeris kahjuröömsalt.

„Kus ma olen?“ oigas Tuan-Ma.

„Kus sa oled, sina koer? Viletsate, parandamatult haigete, pidalitõbiste, roimarite linnas oled sa, linnas, mida jumalad ja inimesed kardavad enam kui surma... Noh, kas su keiser tahab sind nüüd veel näha? Sind, keda praegu suudles pidalitõbine?“

„Oo, Van-Tsai, sa oled kurat!“ oigas Tuan-Ma.

„Kurat, jah!“ karjus tantsijanna. Siis sosistas ta:

„Tuan-Ma, andesta mulle, ma ei saanud teisiti, pidin su eemaldama keisri juurest, sa ei pidanud teda saama. Oo, ka mina ei saa teda! Vaata, ka mina pean surema, ka mind tuakse ohvriks nagu sindki!“

Viletsate hulk platsil märatses, moonutatud näod vahtisid Tuan-Mad ja Van-Tsaid, kes, puss rinnas, lamas maas. Ta tallati jalgade alla, tungiti lähemale tulbale, kisti alla Tuan-Ma... Kuu loojenes... Palees seisis keiser ja sosistas öösse:

„Millal tulad sa, Tuan-Ma? Mu süda on nii raske! Tuan-Ma, sa mu jumaldatud, taevalik mõrja!“

Lugeja küsib

Abonent nr. 17064. Teie küsimusele võib vastata järgmist: Võõraste aparaatide häirimine tugeva urina näol Teie aparaadi poolt võis sündida sel teel, et Teie vastuvõtjas olid metsikud võnked. Peale võrgutrafo primäärmähise otsade plokeerimist vastu šassiid, millega Teie löite kunstliku nullpunkti, võisid need metsikud võnked

kaduda. See võib tulla kõne alla, kui Teil oli halb maatühendus. Kahjuks Teie ei ütle, missugust alaldajalampi Te tarvitate. Kui see kiirgab, siis võisid esineda samasugused nähted. Lõpuks, tugev urin oma vastuvõtjas mõnede saatjate puhul esineb, kui kõrgesagedus püüab võrguosa kaudu aparaati. Siin ei aita muud kui asetada võrgujuhtmesse enne aparaati k.-s.-drossel ja mahtuvused.

Plokkide ja takistuste suuruse kohta võib ütelda, et plokiid jäävad endiseks, kriitilised pinged aga, nagu eelpinged ja varivõrepinged, on mõistlikum seada sisse moodsuriista kasutades. Selleta ei saa ikkagi mingit head aparaati.

S. B., Narva. 1) A. Kalmuse „Elektrotehnika käsiraamat“ on müügil. Hind brošeeritult 3 kr., köites 3,50 krooni. 2) Ilmuvate ehituskirjelduste kohta ei saa me anda kindlaid lubadusi. — 3) A. Kalmuse superis võib kasutada „Dralowid“ poole. — 4) Võib kasutada ka 50 ja 100 cm trimmerit. Plokk 470 cm peab olema täpne. Võite selle kombineerida plokkidest ja 50 cm trimmerist. Trimmeri suurus ei muuda keerdu arvu.

Ab. nr. 1464. 1) „Philips“ Miniwatt A 441 N maksimaalne anoodpinge on 100 volti, normaalne ca 60—80 volti. 2) küttepinge mainitud lambil on 4,0 volti. — 3) Lamp peaks töötama audionastmes rahuldavate tulemustega. Mõni erilamp töötaks samal kohal kindlasti paremini. — 4) Tundliku vahvõnkelise valjuhääldaja ehituskirjeldus on ilmunud „Raadios“ nr. 118, 119, 120. (Ins. R. Neudorf, „Elektromagnetiline valjuhääldaja isehitami-seks“).

E. S., Tallinn. Varivõre toitmist on kõige parem teostada läbi omaette takistuse, mis šunditud plokiiga ca 0,01 — 0,1 MF vastu šassiid. — Kindlasti on moodsamad lampe. Valik on suur. Iga firma võib Teile pakkuda sobivaid uusi tüüpe. — Teie kirjeldatud nähe osutab kontaktiveale aparaadis.

Abonent 166. Teie skeemi kohta võib märkida, et tagassidemähis L8 (70 keerdu) näib olevat pisut tugev. Peale selle läheb Teie lõpplambi anood läbi valjuhääldaja kütte minusesse, ent usume, et olete siin eksinud skeemi joonestamisega. Muid põhimõttelisi vigu Teie saadetud skeemis pole. Peaksite selle riistaga kuulma võrdlemisi palju saatjaid. Et Teie siiski ei kuulu, siis peab seal küll kuski midagi liimist lahti olema. Kas on Teil reaktsioonmähis õieti poolitud? See on sagedaim viga. Katsetage, poolige ümber. Samuti poolige ümber antenn — sidemähis. Ja lõpuks — kontrollige kogu skeem. Kuski ikkagi mingi viga on.

**Soodsail tingimusil
ostate
M'ALESTUS-
SAMBAID
A. ED. JURGENSI
JUURES
KAUPMEHE TAN. 7,
TALLINN.
ASUT. 1851.**

RAADIO, ÜLERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HÄALEKANDJA • Ilmub kord nädalas • Toimetuse ja talituse aadress: TALLINN, Narva mnt. 27 • Tellimishind: aastas 4,50, 6 kuud 2,40, 3 kuud 1,20 ja 1 kuu 0,40 kr. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused.
Väljaandja: Üleriiklik Eesti Raadioühing. Tegevtoimetaja: Karl Kesa. Vastutav toimetaja: L. Ojaveski.